

původní malba / *Tajemství původního Neprakty* * **Událost** / Senzační objev pozůstalosti po

e-GAG

Bedřichu Kopecném (půl*Nepraktovi*)! * Časopisy / *FECONEWS* č. 60 = **Festival barvy** / *Mediažurnál* č. 2015/2 = *Marek Simon* * **Humor** / Z našeho tisku * **Ze světa** / *Chorvatsko, Bulharsko, Ukrajina* * **Z Polska** / *Jujka 80*; Výstavy; **Zemřel Zb. Ziomeckí** * **FECO** / **Budou volby presidenta?** * **Archív** / 1 - Seznam vítězů *Gabrova*; 2 - Přehled svazků edice *Anekdoty* * **Z domova** / **Skonal Kája Saudek**; „*Vtip měsíce*“ května i června: *Míla Martenek*; Výstavy: **4 Smíchováci**; *Ukrajinci*; *Neprakta*, *Plotěná*,

Poláček; *Vaněk v Pelhřimově*; Kniha: „*Karikatura*“; *Koutek z J. Hradce* aj. * **Portréty** / *Jan Hus* - shrnutí * **Malá recenze na...** / ...katalog *Turismus* (Turecko) + kalendář *Sempé: Vtip na každý den* * **Vzpomínka** / *Emil Šourek: Kája Saudek* * „**25**“ / Zakladatelé *ČUK* perem *Nenada Vitase* (1990) * **Foto-kontrasty** / *Dům Holocaustu* v Iránu versus *Výstava cartoons* v Paříži * **Kalendarium** * **Ze Slovenska** / *Kremnica* * **3x** / ...*prošvihnutá sedmdesátka* (*Barták, Svrček, Šourek*) * **Výsledky** / Irán, Rusko, Lucembursko, Ukrajina, Makedonie, Chorvatsko, Rumunsko, Turecko * **Propozice** / Peru, Čína, Korea, Belgie, Kolumbie, Srbsko, Řecko, Chorvatsko ... * aj.

Měsíčník autorů a přátel české karikatury

e-číslo **2015 / 7**

XIII. ročník

OBRÁZKY: *ARES, BOILLY, TOPAN, KAZANČEV, POPOV, CVETKOV, SIMON, TOPOR, BARTÁK, SEMPE, STESKA, ŠOUREK, MUCHA, SAUDEK, VITAS, GALINDO, ANADITO, NEPRAKTA, MARTENEK, KERLES, KOPECNÝ, JIRÁNEK, GALICKI, ZIOMECKI, PISZCZAKO, RISHA, AJ.*

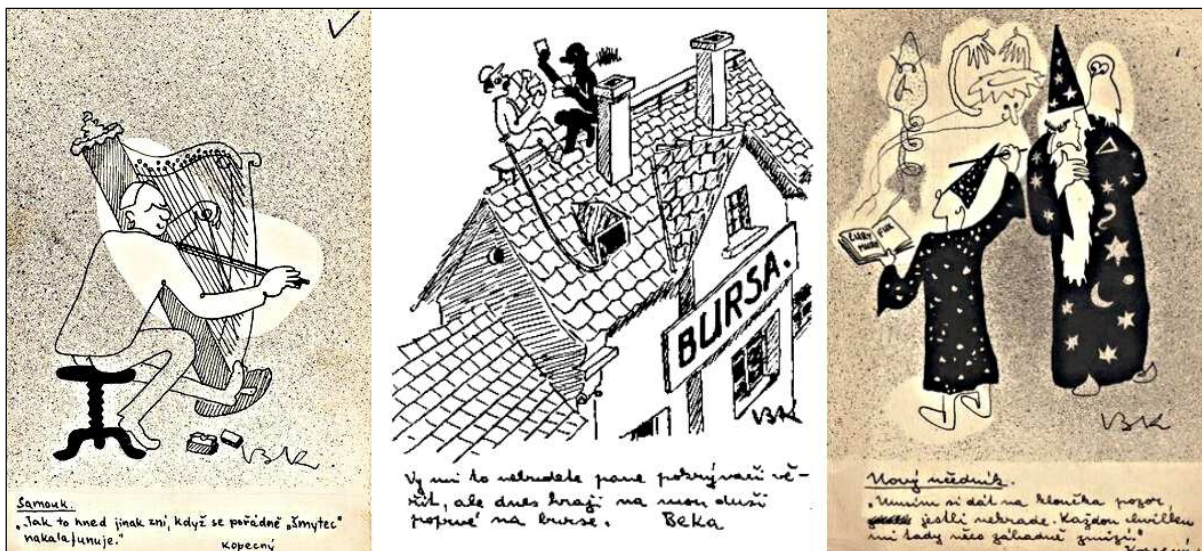
původní akvarel / *Bedřicha Kopecného-Neprakty*: „*Malostranské střechy*“

Bedřich Kopecný, vynálezce názvu a náměťář firmy *Neprakta* uměl nejen psát a kreslit, ale i malovat. V roce 1930 (v 17 letech) signoval tento svůj akvarel. Ale vtip v něm nehledejte! O objevu dávno ztracené pozůstalosti autora-humoristy čtete v tomto čísle v rubrice „Událost“ – hned na následující straně 2. (gag)

Událost / Poklad v malostranském kontejneru

Bedřich Kopecný (1. 3. 1913 – Vídeň, 1. 11. 1972 – Praha), malostranský patriot a „bohém“, byl součástí autorské dvojice **Neprakta**. S **Jiřím Wintrem** založili „firmu na výrobu kresleného humoru“ v roce 1949 a do roku 1970 publikovali skoro 10 000 kreseb. Bedřichovy náměty Jiří převáděl do finální kresby, proto si veřejnost pod značkou Neprakta připomene spíše Wintra, jenž navíc po Kopecného úmrtí spolupracoval 30 let s **Miloslavem Švandrlíkem**. Jménem se Bedřich Kopecný dnes připomene spíše jen zasvěceným, případně čtenářům Wintrových vzpomínek. Leč i polozapomenuté osobnosti, pakliže je jejich odkaz tak velký, jako v případě B. K., se náhle znovu objeví a upoutají novými, dosud neznámými skutečnostmi.

Mladý muž, pan **Josef Jeník**, rovněž malostranský patriot, si při procházce Thunovskou ulicí všiml kontejneru se stavební sutí, z něhož kolem poletovaly útržky papírů, a zaujat kresbou na jednom z lístků jal se vrstvy stavebního odpadu pečlivě přehrabovat. Výsledek: během několika dnů nanosil domů hromadu igelitových tašek plných korespondence, novinových výstřihků, fotografií, kreseb, deníků, ale také knih a orientálních kuriozit, včetně jedné lidské

lebky, očividně úctyhodného stáří. Stavaři vyklízeli dva byty po zemřelých majitelích a do kontejneru vynesli i kompletní pozůstalost Bedřicha Kopecného, kterou jeho sestra **Marie** schraňovala až do své smrti v roce 2002. Unikátní nález, dá se bez přehánění mluvit o pokladu, pan Jeník zachránil před nenávratným zničením a zachoval tak spoustu materiálu ke zkoumání, s tušením spousty dosud neznámých aktivit a uměleckých počinů Bedřicha Kopecného. Snažil se, bez úspěchu, nabídnout některé z těch zajímavých

zájem o všechny věci, které se po panu Kopecném zachovaly. Co jsem měl zatím možnost zahlédnout, jsou v nálezů Bedřichovy deníky z cest z roku 1934, školní vysvědčení a studentský index, rodinné dokumenty, ale i jeho kreslené vtipy z 30. a 40. let minulého století, portréty (např. podobizna *Jiřího Wintera*), novinové sloupky, náměty vtipů Neprakty, plaketa od *Antonína Zemličky* (bronzový odlitek někdo odcizil z Bedřichova hrobu), První cena z *Haškovy Lipnice* včetně pamětní medaile, nebo fotografie *Pabla Picassa* z Nepraktovy výstavy.

Ke snímkům. Nahoře vlevo: Kopecného báseň “Květen” vyšla v *Národní politice* 1939;

vpravo: **Bedřich Kopecný** důstojníkem Čsl. armády. **Dole** vlevo: sextán B. K. kohosi portrétoval... a také velice zdařile namaloval svého mladého kolegu *Jiřího Wintera* (vpravo!)

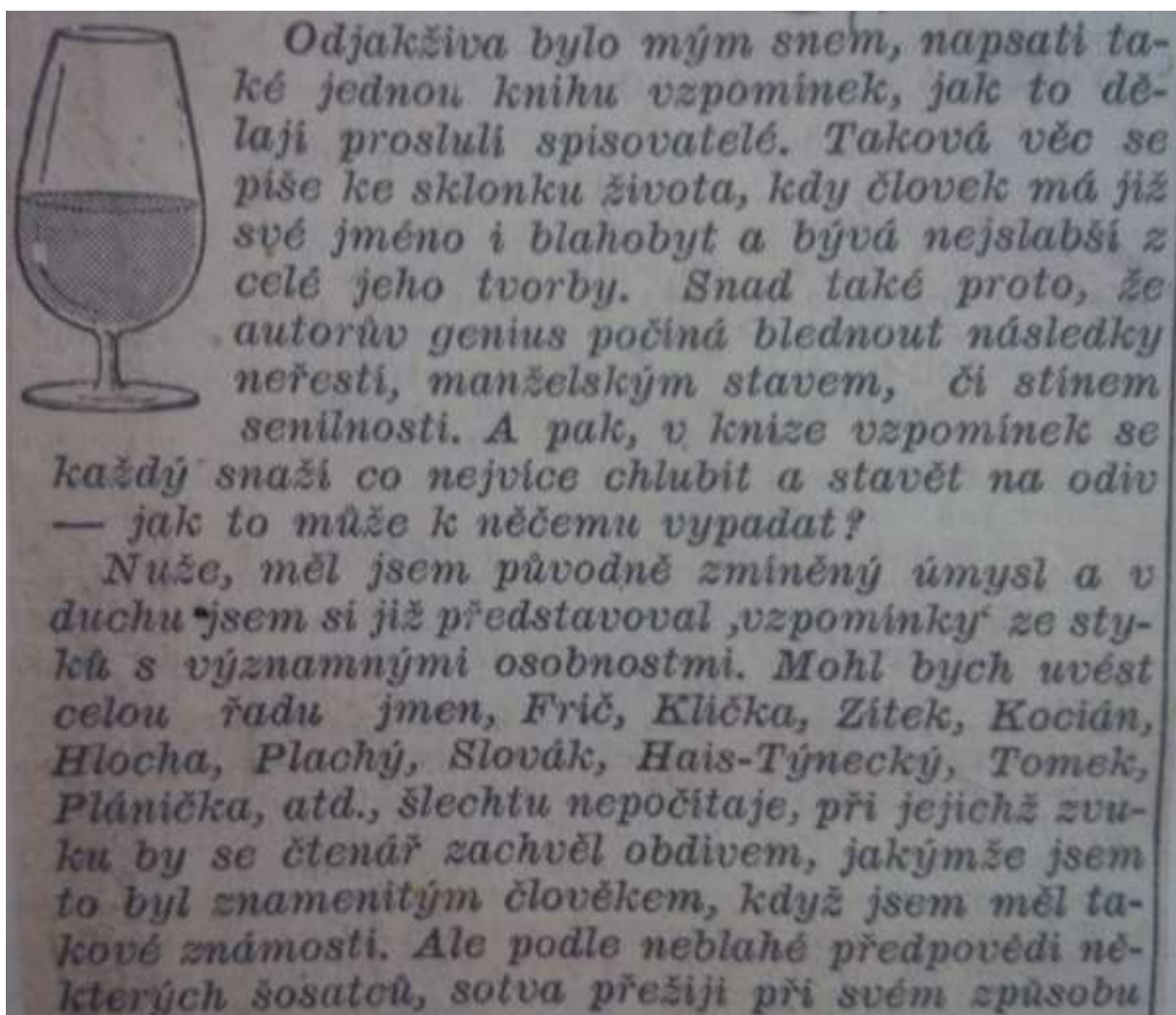

S panem Jeníkem a paní Pavlatovou jsme se do-
mluvili na spolupráci při
zkoumání této ohromné
spousty materiálů a o vý-
sledcích bádání bude ur-
čitě příležitost čtenáře GA-
Gu průběžně informovat.

Jaroslav Kopecký

Podle několika ukázek,
jimiž jsme díky pochopení
zminěného nálezce a také
Nepraktova životopisce Ja-
roslava Kopeckého dopro-
vodili tento text, je zřejmé,
že krom vzpomínek sou-
časných seniorů na rázo-
vitou figurku z malostran-
ských hospůdek existují i

dokumenty o velice zajímavém autorovi z konce první republiky – talentovaném výtvarníkovi i psavci Bedřichu Kopecném. A už tehdy se v redakcích projevoval známý problém se správným jménem (KopecNý versus KopeckÝ) (red.)

života tyto authority...

...končí krátkou kurzívku uvozenou sklenkou vína Bedřich Kopecný (-prakta)

Jestli se to sluší nebo ne, to nechme teď stranou a pochvalme se tu. Jak GAGmag, za to, že se s tak velkým časovým předstihem věnoval osobností našich dějin, která se v médiích stala českou postavou roku. Na druhé straně se pokárejme, neboť bylo od počátku jasné, že jak Hus vypadal, nikdo neví. Ani historické dokumenty tvář kazatele z Betlémské kaple nezobrazují a tak jsme se museli spokojit tím, že zatím co původní spisy hovoří o menším bezvousém chlapíkovi korpulentní figury, jiní namítají, že po věznění v Kostnici určitě kulatý ani holobradý být nemohl. A jak

Brožík, tak Šaloun později při snaze o mýtický význam Jana pro český národ nemohl jinak, než jeho duchovní sílu protáhnout ke štíhlé výšce...

Karikaturisti se tím moc netrápili a tak máme v letošním GAGu celý vzorník podob od autorů, jimž není ani sám Hus svatý (snad nám za to evangelíci nepromění redakci v e-GAGhebdo!) Určitě jste si všimli, jak se kdekdo raději vrhl na vedlejší nabídku a místo portrétu stvořit dílo s husity (**viz** kresba). Škoda, že letos vzpomínáme Husa a ne Žižky a jeho chásky! Boží bojovníci pod vedením jednookého hejtmana, jehož tvář si navíc pamatujeme i z bankovky s níž jsme kdysi vyráželi do hospody... to je jiné kafe. Tedy - jiné pivo.

V každém případě jsme alespoň portrétní karikaturisty včas inspirovali a pokud byli připraveni i dostatečně stateční, mohli své černé obrázky v pravou chvíli (ve významný den 6. července) nabídnout médiím - tedy těm odvážnějším...

Pokud jste s nimi někde uspěli, svěťte se nám.

(gag)

Z řady úvah, které se vázaly v týdnu kolem dotyčného svátku najdete jeden úryvek v naší rubrice výběru výstřižků z tisku „O humoru“.

Kresba: **Radek Šteska**

Skonal Kája Saudek - Král českého komiksu

Byl to šok, když se v dubnu 2006 stala ta hrozná nehoda. Kájovi Saudkovi zaskočilo sousto a skončil v kómatu v pražské Motolské nemocnici. Od té doby všichni jen doufali, že se uznávaný král českého komiksu probere z bezvědomí na lůžku. Naděje zhasla 25. června 2015. Kája zemřel, když ještě před tím uběhly jeho 80. narozeniny. Milovali jsme ho proto, že toto byl opravdový komiks, tak jak jsme ho znali z prvních amerických novin, hodně vzdálený od obrázkových seriálů určených za „socialismu“ u nás víceméně dětem (všeho věku). Byl výborný kreslíř, umělec, umocňoval text a děj o pár gradů výše. A co těšilo nejvíc? Fantazie a zvláštní humor, který převyšoval nutný a obvyklý český návdavek parodie. Publikum Káju žralo, byl jedinečný, byl úžasný.

O všem co v životě vytvořil, se nyní píše a napíše. Díla se soustřeďují a vzniknou kompletní monografie. Saudek nekreslil vtipy, ale speciální obrázky s humorným vyzněním. Pár nám jich poskytl k publikování ještě v „čase **Škrtu**“...

A ještě loučení: „Desítky lidí se včera v prostorách pražského Tančícího domu rozloučily s králem komiksu Kájou Saudkem,“ napsali v MfDNES / ČTK v pátek 3. 7. 2015. V zaplněné Galerii Art Salon S se u fotografie Káji Saudka s množstvím květin sešli členové rodiny, obdivovatelé i přátelé.

„Jednou to bylo nahoře, jednou dole, ale život s Kájou byl vždycky fajn,“ uvedla v proslovu Saudkova manželka **Jolana**.

A nikdo v redakci deníku nedokázal opravit tuhle trapnou chybu ve jméně. *Hanička*, jak ji nazývá na další stránce ve své *Vzpomínce na Káju* kreslíř Emil Šourek, se ve skutečnosti zve Saudková **JoHana**. (g)

Snímek: **Jan Koutek**

Emil Šourek: Vzpomínka na Káju Saudka

Když jsem poprvé viděl komixy Káji Saudka, byl jsem u vytržení.

Když v normalizačním roce 1972 začal v *Mladém světě* (v té době bídny časopis) vycházet Lips Tullian, nejobávanější náčelník lupičů, byl jsem nadšen.

Když jsem v roce 1977 v jeho spořilovském ateliéru viděl jeho obrazy, byl jsem ohromen.

Obraz, který mi tenkrát Kája namaloval, pokládám dodnes za jeden z jeho nejlepších.

KÁJA BYL ÚŽASNÝ CHLAP.

Můj obdiv k němu a k jeho dílu postupně přerostl v přátelství.

V roce 1992 jsem s jeho souhlasem přemaloval mnou vybranou kolekci jeho komixových kreseb na rolety mého okna ve vršovické Norské ulici. *Ivan Hanousek* v katalogu nazval toto dílo "roletáží" a zmínil *Alfonse Muchu*. Do návštěvní knihy tehdy Kája při vernisáži napsal:

"EMILOVI VE NEHRANÉM OBDIVU A OPRAVDOVÉ ÚCTĚ JEHO KÁJA SAUDEK. JARO 1992".

Akademický malíř *Jaromír Knotek* napsal: "Tato výstava tvoří právem přelom epoch. Zavěšením této rolety skončil středověk a začíná nové období lidských dějin..." Největší radost mi udělal zápis Kájovy dcery: "Myslím si, že ani můj otec si není víc podobný. Děkuji Berenika".

Dnes visí tyto rolety v mém ateliéru v Senohrabech a každý den mi Káju připomínají. Při jejich tvorbě jsem si uvědomil zvláštní vztah díla *Alfonse Muchy* a Káji. Tento můj "objev" vyústil v kolekci mých tečkovaných "SaudkoMuchovských" kreseb. Kája mi nabídl, abych je vystavil spolu s jeho obrazy, což jsem s radostí přijal. Do výstavního katalogu jsme vepsali: "Alfonsi Mucho a Kájo Saudku, mám Vás rád. EMIL ŠOUREK" a "Řeč přátel, jež tak sladce zní ... KÁJA SAUDEK".

EMILOVI
VE NEHRANÉM OBDIVU
A OPRAVDOVÉ ÚCTĚ

JEHO
KÁJA SAUDEK
JARO 1992

Myslím si, že ani
muj otec si není nic
podobný. Děkuji
Berenika

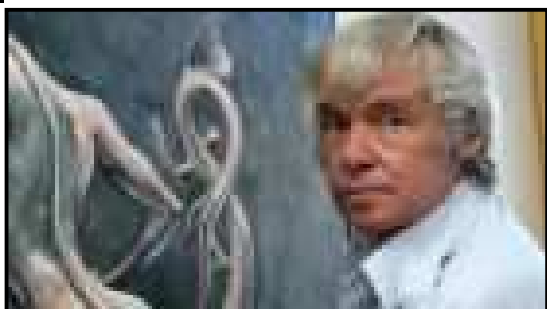
Jednou jsem jel s Kájou na besedu s jeho obdivovateli do Liberce. Já jsem řídil, Kája vyprávěl o životě. Nezapomenutelný intimní zážitek. Nadšení přítomných bylo bezmezné.

K sedmdesátým narozeninám jsem **Kájovi** nakreslil dvojportrét jeho a jeho ženy **Johanky** na pozadí, dle mého názoru, nejlepší Kájovy komixové stránky. Necelý rok poté se Kája odmlčel ... Moc mi chybí ...

Emil Šourek

Zakladatel moderního českého komiksu Kája Saudek zemřel 25. 6. ve věku 80 let

Kája Saudek (* 13. 5. 1935 / † 25. 6. 2015) vynikl především jako kreslíř a autor komiksů, přičemž zásadní vliv na jeho tvorbu měly americké komiksy. V roce 1966 se dostal do širšího povědomí filmových diváků komedií Václava Vorlíčka *Kdo chce zabít Jessii?*, ve kterém byly jeho komiksy využity jako nedílná vizuální součást filmového narativu. Jeho kresby jsou nedílně spojeny také s časopisem *Mladý svět*, ve kterém vycházely Saudkovy komixové příběhy. Zcela specifické výtvarné dílo Káji Saudka je inspirací pro řadu následovníků. Vtipy nekreslil, ale svérázný humor má každá jeho kresba.

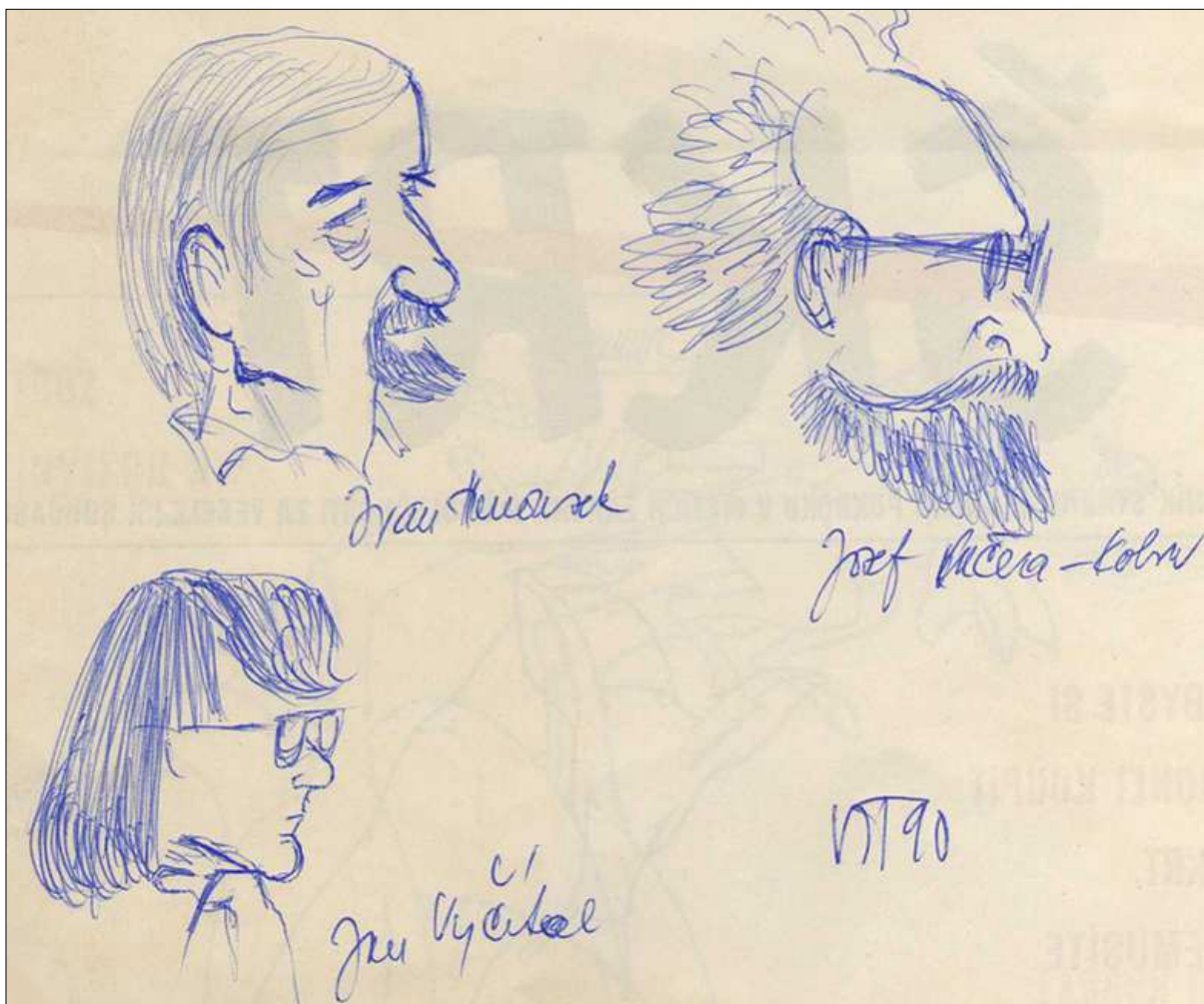

Jeho život skončil následkem selhání srdce. Posledních devět let byl upoután na lůžko ve vegetativním stavu poté, co mu zaskočilo sousto. Podle jeho manželky Hany se přitom v poslední době jeho stav zlepšoval. Jeho bratr - dvojče fotograf Jan ho však už dlouho považoval za zesnulého, Saudkova dcera údajně byla pro eutanazii.

Po smrti se média Kájovi Saudkovi hodně věnovala. Na adrese <http://www.artsalons.cz/> lze najít Saudkovu výstavu, kde je řada info a také

(stažitelné) obrázky. Na místě fotografování není povoleno.

/JanK/

Léto, první prázdninový měsíc v plném provozu... a nebudeme přece v rubrice „25“ věnované počátkům České unie karikaturistů unavovat spanilomyslné čtenářky a velevážené pány čtenáře dlouhými větami a sáhodlouhými memoiry pamětníků... Už výrazy z těchto vět dostatečně naznačují, jaká léta nás dělí od roku 1990 a jak jiná je doba. Dnes, věříme-li médiím, si všichni chtějí především všechno užívat. Přesně tak!. My jsme tehdy chtěli spíš sloužit, pomáhat a nedej bože autory i chránit. Opravdu, tak zvrhlá to byla doba...

Konečně: nejen český jazyk, ale i kreslířský styl autora portrétů se od r. 1990 hodně změnil - a vyzrál. Jižní Slovan **Nenad Vitas** tehdy teprve rozjížděl svou portrétistickou kariéru a od ustavující VH ČUK na svém „pracovišti“ na malostranské části Karlova mostu hodně vyrostl. Až do trapného závěru na konci minulého roku byl též věrným členem spolku českých karikaturistů. Platil příspěvky, přestože měl silné výhrady k webové nabídce portrétních služeb a způsobu, jakým Unie rozděluje zakázky mezi kolegy portrétisty. Na dobových kresbách propiskou (**viz obr.**) na zadní stranu lesklého plakátku na **Škrt** (ten prosvítá) vidíte tři postavy z jeviště Malostranské besedy. Byla to **trojice členů přípravného výboru**, z nichž dva už nejsou členy ČUKu (stejně jako *Vitas*). Však ony i předlohy pro podobizny za těch 25 let od vzniku díla poněkud zchátraly. (G)

Kresby: **Nenad Vitas** (autoportrét)

Foto: **archív**

Anon Anindito, Indonesia / Endonezia

Felipe Galindo (Feggo), USA / ASO

Konstantin Kazančev, Ukraine / Ukraïna

Je léto, turistika v plném proudu... co jiného by v červenci mělo lépe sedět GAGu, než soutěž kresleného humoru na takové téma? Turci z Anatolijského turistického centra i z tamního spolku karikaturistů své věci rozumějí a soutěž s uzávěrkou na konci minulého roku hodnotí a výsledky zveřejňují na prahu nové sezóny. Výsledky, včetně českého úspěchu jménem Marek Simon, jsme už v GAGu přinesli. Nyní máme v rukou už také katalog (turecky: *Albümü*) výstavy, kterou v turistické destinaci jistě využili. Svazek docela tlustý (má 208 stran) a velký i optimálního „čtvercového“ rozměru 22x23cm.

Kvalitní papír a barevný tisk už dnes není ničím mimořádným. Takže přejdeme hned k obsahu, který je seřazen tradičně: nejprve pěkně za sebou vítězné a pak další oceněné práce (asi sedmdesáti autorů). Za dospělými v rovnocenném pořadí ovšem následují i kresby z kategorie vypsané pro *vtiputvorné děti*...

Je už celkem běžné, že poroty loví vítězné kresby v zálivu těch výtvarně zdařilých a tak trochu reprezentativně se tvářících děl. Lze to pochopit - časy, kdy mohl vyhrát autor jednoduchou kresbou taženou geniální rukou, už kamsi ustoupily... Černá na bílé se už tolik nenosí a jury dbá na to, aby za finanční odměnu získal pořadatel barevné dílo, jímž by se mohl holedbat.

Pro GAG jsme naopak vybrali obrázky „pro prostý lid“, tedy srozumitelné a trochu legrační.

Autory jsou shora **Anon Anindito** (Indonéze), **Felipe Galindo** (USA) a **Konstantin Kazančev** (Ukrajina).

Pořadatelé se mohou právem chlubit už 6. ročníkem soutěže, která začala v roce 2009 a prvních pět ročníků tu připomínají na pěti stránkách příslušnými oceněnými obrázky až do roku 2013, vždy jde o miniatury vedle jmen oceněných karikaturistů - před tímto ročníkem datovaným jako 2014 jich bylo 43. V roce 2011 je uveden *Jiří Srna* - získal uznání / *mention*.

Trajko Popov, Srbija / Jugoslavia

3x turistický koktajl

Turistický koktajl lze namíchat různě. Ale pokud už autora napadne zrovna tohle řešení, má ještě řadu možností jak docela dobrý nápad ztvárnit - jak se ho zhostit - jak ho prodat - jak dílo zkomponovat, aby uspělo v ostré mezinárodní soutěži.

A že se k tématu mezinárodní turistika - navíc spolupřátelstvem s turistickým institutem a tudíž evidentně na podporu téhož - tímto způsobem napadne vyjádřit více autorů, je velmi pravděpodobné. Z katalogu výstavy nejlepších prací z této soutěže jsme vybrali hned tři kousky. Tedy tři různé ukázky řešení. Všechny se k nabídce staví samozřejmě kladně a nedovolí si dělat z dovolené v hotelu u pláže šprťouchlata.

No, ten vtíp **uprostřed** od uznávaného šéfa bulharského FECO **Ivaila Cvetkova** si onu ruličku toaletního papíru v koktajlu prázdninových radostí mohl odepřít. Kdo ví, zda zrovna tento vtípek nestál autora ocenění. Další pánové - při vědomí tří zástupců turistiky v soutěžní jury - se takovému žertu chytře vyhnuli. A že karikaturista **Trajko Popov** získá **třetí cenu** (za vtíp **nahoře**) na rozdíl od neznámého českého autora **Marka Simona**, způsobila asi Bulharova myšlenka - pronesená zde beze slov. O tom, že pobyt v turistické destinaci se všemi radovánkami v mixéru promíchanými dělá z rekreantů „lepší lidi“. **Simon** zřejmě zabodoval promyšleným výtvarným zpracováním obrázku - stačí srovnat horní obrázek s tím dole a je jasné, který je i „reklamně“ užitečnější. Jelikož v katalogu, krom oceněných vtípů v kategorii dospělých i dětí, je mnoho stran s dalšími kresbami vybranými na výstavu, můžeme si dopřát i srovnání s dalšími dvěma **Simonovými** příspěvky. Oba mají svého (tedy **Markova**) hlavního hrdinu - panáka, k němuž se autor za deset let pokoušení humorné tvorby propracoval, ale jehož podoba se se současným stylem kresby spíše potýká...Ale jehož zřejmě nehodlá zatratit. Ono to může mít i nečekaný úspěch - stavět na takovém kontrastu pozadí a figurek. Jenže čestné uznání získala zrovna **Simonova** kresba bez figurky (připomínáme ji **vlevo dole**).

A ještě trochu hnidopišství...

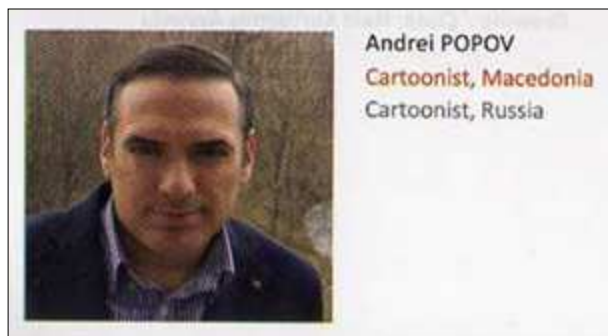
To, že katalog je pěkný, každý vtíp má svou celou stránku, na straně 5 je obsah s čísly stránek, což svědčí o tom, že ani stránkování v katalogu neschází, je klad.

Ale jsou tu drobné zápory. Ten první se v neevropských zemích vyskytuje dost často - že totiž za **jméno** je považováno to „**křestní**“ (tedy přesněji řečeno: nikoliv příjmení) A když jsou tedy autoři řazeni dle abecedního pořádku za sebou, jsou **Ahmet Ötürklevent** či **Aziz Yavuzdogan** na začátku a **Marek Simon** je před **Nikolou Liestešem**, místo za **Sergejem Semendjaevem**. Jediný, ko-

ho se takové řazení nemohlo moc dotknout, je **Tomáš Truneček**, který je výhodně celý od „**T**“! A předbíhá **Tošo Borkoviče** ze Srbska i **Trajko Popova**... A má tu - jako už druhý z Česka též hned tři vtípy na třech stranách.

Kresby: **Trajko Popov, Ivailo Cvetkov, Marek Simon**

A jako obvykle se i do toho opačného systému vloudí **chybička**: Vladimir **Kazanevský** není podle „V“ kdesi u konce, ale je podle *Kazanevsky Vladimir* pěkně uprostřed. Člověk, který se trochu déle zabývá žánrem cartoon, by asi měl vědět, že *Vladimir* je jméno u Slovanů časté a příjmení *-ský* nebo *-ski* notoricky časté příjmení. A teď pointa - úplně na konci katalogu je

„index“ autorů. A hledme - zde jsou všichni autoři srovnáni dle našeho zvyku - příjmení. Jen ten Kazanevsky je tu mezi ostatními „Véčkaři“ jako **Vladimír**.

Druhý kiks už není tak zásadní, ale spíš vzniklý při grafické úpravě a přehlédnutý díky nepozornosti při korekturách. Takže: na str. 15 jsou vyfotografováni porotci, každý zvlášť, je to tedy sedm hlav a u každé jméno a jejich charakteristika - v angličtině. A pod tím je totéž - turecky. Jenže v půlce stránky

se cosi pokazilo a v angličtině už jsou z dalších porotců **všichni Makedonci!** Nejen **Nataša Kostovska**, ale i Rus **Andrej Popov** - **viz obr.!** - či Belgičan **Luc Vernimmen**.

Katalog končí na straně 208 obálkami předchozích pěti katalogů. Jak vidíte na níže reprodukovaném obrázku, ta první obálka dodnes funguje jako logo mezinárodní soutěže a objevuje se nejen na propozicích, ale i v dalších soutěžních materiálech a upoutávkách. Pokud se na obálky zahledíte, najdete nejen velkou číslici Šestku na letošním albu, ale i Pětku a Čtyřku na těch minulých. A když budete hodně pozorní, najdete i tu Trojku a Dvojku!

V dnes recenzovaném katalogu jsou zastoupeni kresbami z ČR: Marek Simon a Tomáš Truneček (3x) Pavel Matuška a Jiří Srna (1x).
Ze Slovenska: Ľubomír Kotrha.

Připravil: (IH)

Autoři kreseb jsou uvedeni jmény **přímo v textu** této recenze. Za katalog děkuje **e-GAG magazín** laskavému dárci **Marku Simonovi**.

Kam se poděla kreslená legrace periodického tisku?

Se satirickým týdeníkem *Dikobraz* a jeho různými klony či konkurenty z počátku 90. let minulého století odešla ze scény i kreslená legrace, která byla základním kamenem popularity humoristických periodik. S jejich koncem spadla opona i za několika desítkami karikaturistů, kteří tvořili viditelný obraz českého kresleného humoru se všemi jeho přednostmi i nedostatky.

Ivan Hanousek

Kam se autoři kreslených vtipů vytratili?

Připomeňme, že redaktor týdeníku anebo sobotní přílohy deníku, který měl na starost výběr vtipů do čísla či spíše autorů pro častou spolupráci, měl dříve na stole týden co týden obálky se čtvrtkami pokreslených vtipů, které pošta přinesla z různých koutů Československa. A jeden den v týdnu, tedy v den, kdy *Dikobraz* přijímal „živé“ autory a vracel jim hned na místě větší část vtipů, obcházel kreslíři další redakce a nabízeli, co zbylo, respektive i to, co vytvořili přímo pro další periodika. Grafik nebo tajemník redakce, který měl výběr několika vtipů na starosti, se proto mimo slušné nabídky mohl setkávat s kreslíři osobně, učinit si o nich lepší představu a mohl s nimi, což se také opravdu dělo, o jejich tvorbě pohovořit, někdy poradit jak dál, někdy jen vysvětlit, že „takhle tedy ne!“

Za patnáct let, kdy jsem takto působil ve sportovním obrazovém týdeníku, jsem měl v rukou postupně tisíce kreseb od nejméně stovky autorů všeho druhu i nejrůznějšího kreslířského stylu. Za jeden ročník jsem tak zařadil do čísel kolem půl tisícovky vtipů. Co pro mne bylo důležité? Mohl jsem získat velmi ucelenou představu o české karikatuře – a to aniž bych se musel hnout z redakční židle (ryze na vysvětlelou: vybírat vtipy zdaleka nebyla hlavní náplň mé redakční práce!)

Tomuto textu věnoval Mediažurnál Syndikátu novinářů ČR celou stránku (viz vlevo!)

Zde učiníme drsný stříh. Vždyť *Dikobraz* ani ostatní tehdejší týdeníky už neexistují, deníky své sobotní přílohy (magaziny) koutky či stránky humoru už dávno zrušily a místa redaktorů, kteří by měli na starosti jejich redigování, neexistují. Co tedy udělat, kdyby se někde rozhodli sloupek vtipů opět zřítit? Nabízí se základní otázka: Existují vůbec ještě nějakí kreslíři? V roce 1990 při zápisu do vznikající České unie karikaturistů jich bylo rozeseto po ČR kolem dvou stovek. Tolik jich určitě už nebude; jenže kdo to ví? A jak to zjistit? Bylo by jistě zajímavé vědět, kolik aktivně pracuje a kde. V profesním spolku jich dnes dlí přes šest desítek, ale ti, které známe z tištěných periodik (Teichmann, Reisenauer, Kemel nebo třeba Slíva), mezi členy nejsou. Další (Vyčítal, Renčín, Born, Zábranský) už přestali vtipy kreslit a některé důležité postavy žánru jsou po smrti (Jiránek, Holý, Neprakta, Hrdý, Kerles či Malák). Žijí a evidentně i stále kreslí kvalitní autoři (třeba Barták, Plotěná, Linek, Kantorek a Matuška), jenže výstupy jejich práce v periodikách pravidelně nenajdete, tedy alespoň ne v těch českých a tištěných.

Kde a jak hledat nového karikaturistu?

Pokud by se však naskytla (patně hypotetická) poptávka redakce po vhodném kreslíři vtipů pro některé periodikum, co vlastně dělat?

Hledat dnes autory, objevovat nové a především najít kvalitní karikaturisty lze jen dvojnásobným způsobem: na internetu nebo pilným sledováním kolektivních a individuálních výstav. Asi nikdo nebude překvapen, že právě internet v takovém hledání bude mít velkou přednost. I ten, kdo se po kresleném humoru nijak nepídí, ví ovšem z různých více či méně žádaných emailů, že nic úžasného neexistuje.

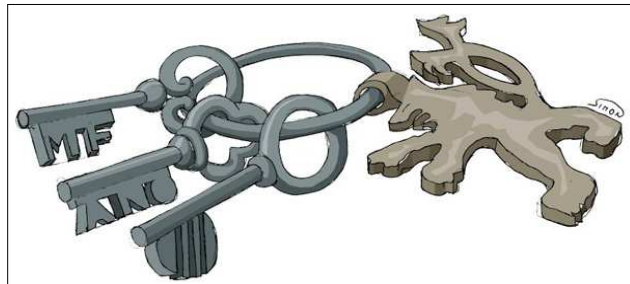
Pokud dostanete e-poštou sadu kreslených vtipů, jde o dvojí možnost: buď jde o starší Renčínovy práce anebo o Jiránkovy kresby (a v nich jeden podepsaný *Kemel*) anebo jsou to kresby velmi plodného Urbana (dětem a mládeži raději neukazovat). V obou případech jde samozřejmě o tvorbu sice odlišné, ale obecně známé kreslíře. Anebo vám přinese email v příloze díla různorodých autorů, tuzemských i zahraničních, jejichž úroveň je z výtvarného hlediska příšerná a člověk zakládající si na solidním renomé je nemůže přeposlat ani svému nepříteli. Podobně vypadají i webové stránky

různých autorů, jejichž způsob humoru má kořeny ani ne tak v minulém, jako spíš v předminulém století. Jde totiž o ilustrované slovní anekdoty, které však mají (oproti původním kresbám či rytinám) mnohem horší výtvarnou úroveň.

Naopak docela dobrou službu mohou pro zvědavé zájemce o žánr „cartoon“ vykonat weby, které jsou určitým způsobem redigovány. Web *Česká karikatura* představuje členy ČUK – je to otevřená nabídka ukázek od karikaturistů z unie. Slovenský web *Cartoongallery* zase poskytuje prohlídku souborů prací více než stovky elitních karikaturistů světa. S využitím těchto zdrojů si lze učinit představu, kam kráčí kreslený humor, kolik různých směrů v něm existuje, a najít tak autora, jehož tvorba zájemci „sedí“.

Ale abych tu předčasně nevyločil ze hry výše zmíněné návštěvy výstav. Kromě individuálních akcí, které někdy znamenají třeba jen pověšení vtipných obrázků na stěnu k autorovi přátelské vinárně, existují solidní výstavy v okresních muzeích, kulturních domech nebo v divadlech. Skvělé jsou samozřejmě vernisáže výstav spojených s vyhlášením vítězů soutěže. V tuzemsku se sice mezinárodní soutěže nyní odmlčely (byly v Písku, Hradci Králové i v Praze), ale ještě jsou tu soutěže regionální, třeba v Novém Bydžově se v létě během Vavřínecké pouti koná přehlídka prací z už čtvrtého bienále kresleného humoru.

Dobrym počinem se stalo i udílení Novinářské ceny. V případě žánru „karikatura, vtipy a komiks“ jde o společnou česko-slovenskou cenu s následnou výstavou nejlepších prací.

A jak nakonec karikaturistu najít...

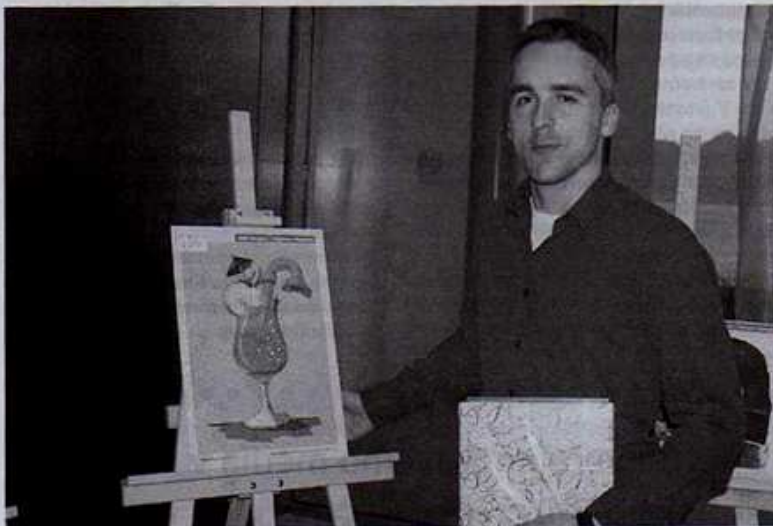
Pointou tohoto pro někoho možná až příliš důkladného, a tedy i zdlouhavého textu bude už jen krátké sdělení. Pro Mediažurnál jsme dosud připravili půl druhé desítky medailonků českých autorů kresleného humoru, kteří svým typickým stylem vyzdobili celé číslo. Ctižádostí redakce ovšem je i objevit a představit autora, který buď ještě není příliš známý (což je škoda) anebo zrovna teď stojí „na startu“. Pro autora těchto řádek, který svého času dokázal mezi začínajícími autory rychle vytipovat ne jeden talent (nyní zavedeného karikaturistu) to byla samozřejmě příjemná výzva.

Autora, který ilustruje svými vtipy se slovy i beze slov dnešní Mediažurnál, jsem objevil velmi rychle a s pomocí postupů, které jsou popsány výše. Nejprve jsem si povšiml skla s jeho příspěvky na pražské výstavě „No comment“, kde viselo mezi díly přihlášenými do soutěže o Novinářskou cenu 2013. Pak jsem si našel jeho další práce na webu. Vzápětí jsem zhlédl soutěžní příspěvky Marka Simona v porotě mezinárodní soutěže a pak na vernisáži výstavy

Humorest. Utvrdil jsem se v mínění, že mezi nastupujícími autory zasvítí. Poptal jsem se tam, zda někdo autora z Vysokého Mýta nezná... A za pár minut jsme už mohli prohodit pár vět, z nichž ty z mých úst měly být pro kreslíře povzbuzující.

Možná nebyla rozhodující, ale v každém případě se kreslíř začal tomu dosud vedlejšímu produktu své výtvarné činnosti víc věnovat a výsledkem byly na přelomu minulého a tohoto roku hned dva úspěchy v mezinárodních soutěžích. Pro jednu z cen, *International Tourism Cartoon Competition*, si neváhal zajet do turecké *Anatolye* (viz foto).

Kreslíř Mediažurnálu – Marek Simon

Postavička, kterou mám již 15 let, však doznala jen kosmetických změn. I tak už byla kresba přijatelná i pro serióznější média a tak jsem oslovil pár redakcí s nabídkou kreseb. Ohlas byl poměrně pozitivní, vtípy se libily, ale většinou odpověď zněla, že pro ně nemají v „konceptu“ místo,“ řekl mladý karikaturista, který navázal spolupráci alespoň s Kurzy.cz, jedním z nejnavštěvovanějších ekonomických portálů v zemi.

Další změna nastala až koncem roku 2014, kdy si Simon udělal čas a oblesal pár mezinárodních soutěží karikatury. Pro úspěch vtípů bez slov dokonce dost nerad opustil svou postavičku, aby zkusil jiný styl. Výsledkem byla nominace do finále soutěže Press Cartoon Europe v Bruselu a získal i jednu z cen v soutěži International Tourism Cartoon Competition. V dalších dvou soutěžích se dostaly kreslířovy práce do výstavního katalogu, což jej potěšilo a povzbudilo, protože ne všem soutěžícím zvůčných jmen se to podařilo.

„V odborném magazínu e-GAG jsem byl zmíněn s relativně mladšími kreslíři jako naděje české karikatury, což mě potěšilo, motivovalo a deprimovalo zároveň. Chtěl bych se kreslení věnovat víc, ale obtížně hledám čas. Zrovna jsem zjistil, že mi vyšly tři kresby ve znovu oživeném Sorry. Věřím, že vyjdou další. Už podruhé byly mé vtípy vybrány pro výstavu No Comment! – Novinářská cena,“ upřesňuje autor.

Dodejme na závěr, že Marek Simon stále ještě nemá vyhraněný styl, trochu experimentuje, ale o to je jeho tvorba pestřejší a také použitelnější v různých médiích, což se ukazuje také na stránkách aktuálního Mediažurnálu.

IH

Marek Simon (1980) se narodil, žije, pracuje a tvoří ve Vysokém Mýtě. Vystudoval obor marketingové komunikace na Univerzitě Tomáše Bati ve Zlíně. I když náplň studia s kresleným humorem zrovna úplně nesouvisí, v nedalekých Vizovicích vycházely humoristické časopisy, v nichž během studií publikoval od roku 2000 první kresby. Kolem roku 2005 však tvorbu utlumil kvůli pracovnímu vytížení v zaměstnání. Marek Simon pracuje jako manažer propagace v české firmě zabývající se výrobou odbavovacích systémů.

Pokud jde o kreslení, několik let se věnoval

pouze komerčním zakázkám a to i pro známé firmy jako Pražská burza či Škoda Transportation. Říká, že když člověk chce, dokáže se takovým kreslením uživit, ale není to jaksi ono. Proto se kolem roku 2012 vrátil i k vlastním nápadům v podobě kresleného humoru a v roce 2012 byl přijat do České unie karikaturistů, kde byl koncem minulého roku zvolen místopředsdou. Má v unii na starosti otevřenou soutěž o Vtíp měsíce, částečně i spolkový web.

„Při tomto návratu jsem kresbu trochu obměnil. Libivé barevné obrázky jsem vyměnil za volnější a skicovnější linku jen s šedými odstíny.

Ve stejném čísle se **Marek Simon** představil svými kresbami (a tímto biografickým heslem): Tak jako před ním v uplynulých letech už delší řada dalších českých cartoonistů, dostal i **Si-**

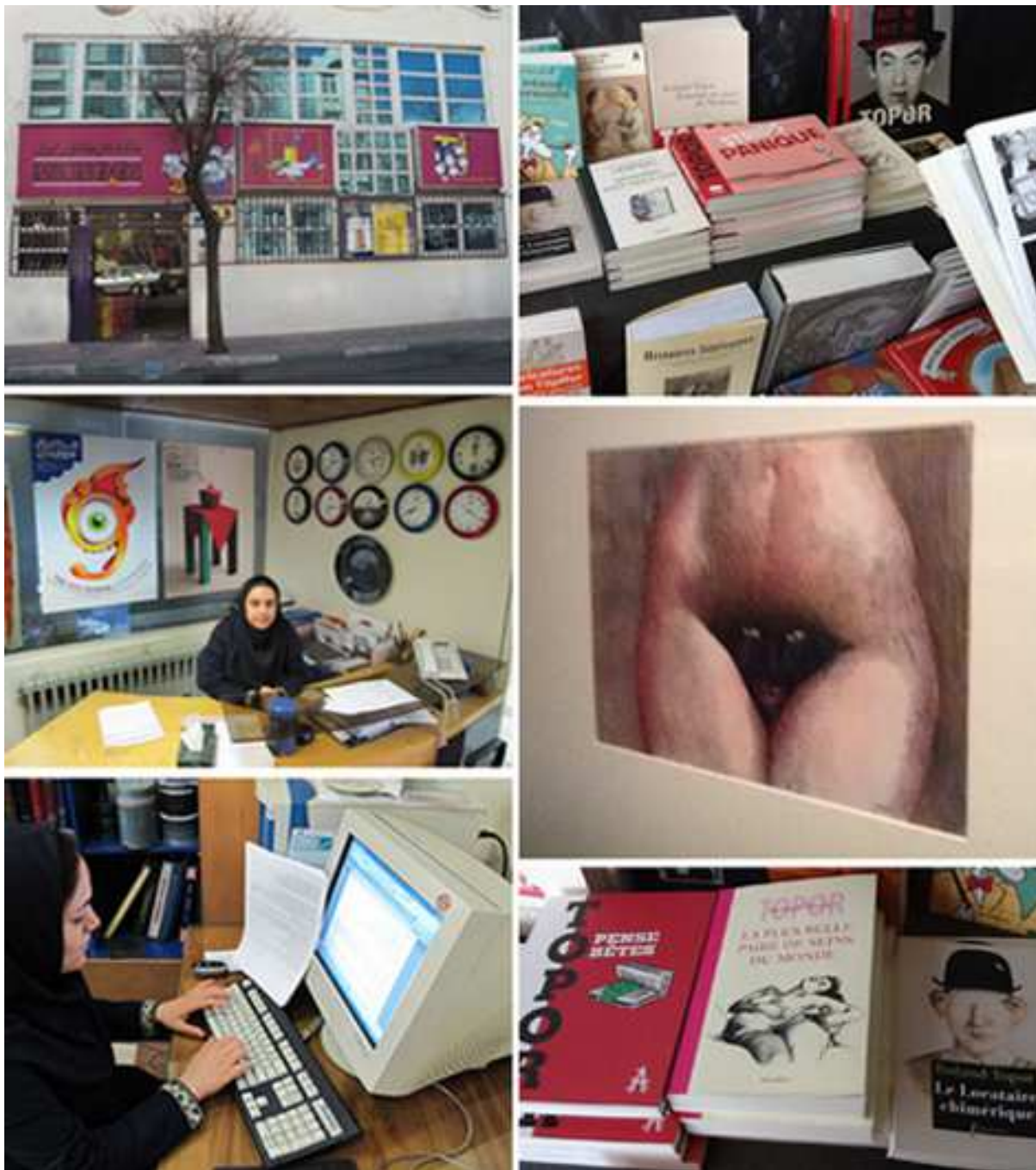

mon za úkol během pár týdnů soustředit myšlenky na svět médií a jejich vděčných i méně vděčných konzumentů, respektive tvůrců. Výsledkem byl tučet vtípů roztroušených po celém druhém letošním čísle čtvrtletníku novinářů včetně vtípu na obálku *Mediažurnálu*... (ih)

Z předchozích ilustrátorů *Mediažurnálu* namátkou vzpomeňme pár jmen: Barták, Slíva, Lichý, Kubec, Kotyza, Vhrsti, Linek, Vico, Fojtík, Tomaschoff, NOS - v té době všichni členi ČUKu (red)

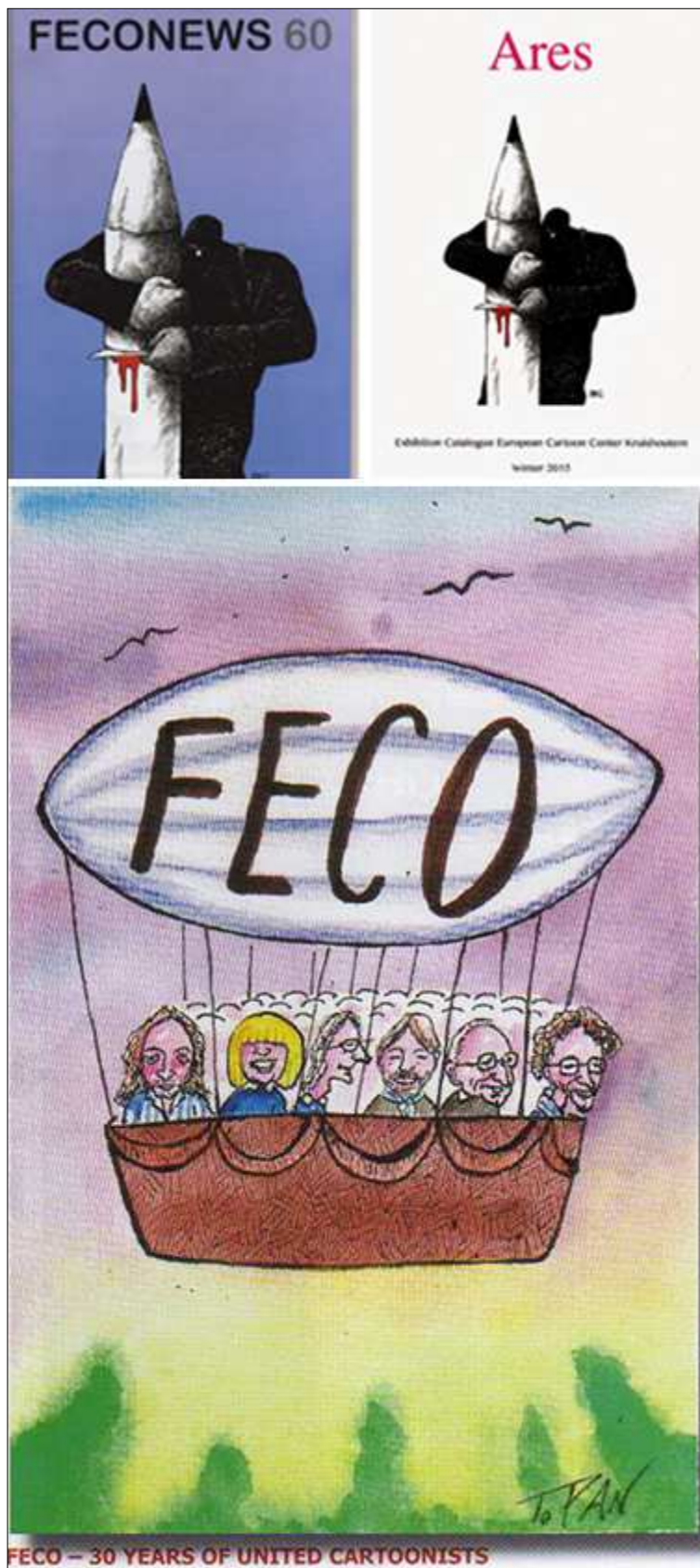
Fotokontrasty / Svět cartoons v rozdílech: Vlevo z Teheránu - vpravo z Paříže

Dva sloupky po třech fotkách. Dva různé světy. Vlevo jsou propagační záběry z „*The House of Cartoon*“ v Iránu, vpravo tři snímky z velké výstavy cartoons ve Francii. Vlevo přísný dik-tát politický i náboženský, vpravo typicky demokratická anarchie *a la France*. Nic není odliš-nějšího než pohled na kreslený humor, jaký mají v Teheránu a jaký se představil v Paříži. Ve

státní instituci pořádající provokační soutěž na téma *Holocaust*, pod ciferníky sledujícími čas v různých světadílech (jako ve velině rozvědky) drží službu *Secretary General Maryam Fak-hari* (vlevo) u moderního komunikátoru. Vpravo na ni dělá „*BuBuBu!*“ odhalená žena z ob-razu *Ronaldy Topora*, jehož alba svobodného humoru se v pařížské hale zjara nabízela ve velkém množství, jak ukazují fotky *Jiřího Slívy*. Místo rozumování nad protiklady citujeme z Respektu: „*Burka a nikáb anulují půldruhéstoletí jednoho civilizačního vývoje*“ a „*Tak jako komunismus se islám staví do role ochránce utlačovaných.*“ *) Tak jako dřív komunismus vy-konává dnes islamismus ideologický dozor nad Západem (dole *Malileh Banafshe*, *secretary od Education*) a poukazuje na jeho mravní zpustlost; o tom není pochyb. Tu jsou důkazy!

*) Patrik Ouředník: „*Fobím, fobíš, fobíme...*“ / Respekt 16/17, 18. 4. 2011.

právě jen jejich chutí - neb finanční prospěch z takového koníčka je u zpodobněné šestice zanedbatelný (autorem kresby je rumunský *Cristian Topan*). Obrázek jsme ovšem vybrali pro ilustraci té amatérské samovýroby - opět je tu použit ten hloupý rámeček se stínem, aniž by si grafik dal tu péči a oddělil ho bílou mezerou od písma pod kresbou, které znečitelňuje...

Obálka tomu nenasvědčuje, ale je to tak, kulaté neboť už **60. číslo** hlavního a navíc stále ještě tištěného magazínu je plná barev na všech stránkách a chce se spíš napsat po všech stránkách. Ano, dnešní svět periodik i elektronických médií je plno-barevný a pokud se k té přesile přidal i oficiální orgán FECO, je to správné.

Takže: obálka se váže k **první hlavní události**, kterou se stala brutální poprava osazenstva redakce týdeníku Charlie. FECONews vychází jednou za půl roku a tak je jasné, že červnové číslo muselo na takovou akci s mezinárodním ohlasem reagovat na prvním místě. Islámský stát je v podstatě věc černobílá formou i obsahem a pro vraždy se pestrobarevný plakát těžko dá použít. Předsednictvo federace vybralo jako nosný titulní obrázek (vtip se tomu těžko dá říci) kresbu Kubánce **Arese**, kterou už známe z titulu jeho sbírky cartoons (viz **obr vpravo nahoře**). Autor je výtvarně čistý, jeho linka je i jinak spíš krutá než zábavná a motiv podříznuté tužky (jako nejčastějšího symbolu užívaného nyní globálně karikaturisty a pro karikaturu) je jasný, strohý - obálka povedená. Dál je ovšem grafická úprava magazínu vše jiné než čistá či profesionální - jako by nikdo z vedení nikdy neviděl švýcarský Gaphis či další vzorníky vynalézavého formálního řešení časopisu... Nebýt cartoons žánrem v zásadě výtvarným, nepozastavili bychom se asi nad tím se zdůvodněním - děláme přece vše zadarmo, sami pro sebe a s obecně oceňovaným entuziasmem!

Vlevo vidíte ty dobrovolné funkcionáře v gondole, nadnášené

Mezi *Cakmakem* a *Effatem* se objevil **Radovan Rakus** (viz!) v mozaice, která v magazínu federace představuje zástupce jednotlivých národních (převážně) svazů karikaturistů - vždy portrétem a jménem „chairmana“ (včetně e-mailu), státní vlajkou a logem (nebo oficiálním znakem) národního spolku (někdy spíš místního odboru FECO). Vlevo na snímku **Huseyin Cakmak** je vydavatelem e-magazínu *Yeni Akrep* a vede skupinu karikaturistů z turecké části Kypru, **Mohamed Effat** stojí v čele skupinky egyptských cartoonistů a posílá do světa jejich zpravodaj *Pharao*.

Nový předseda *České unie karikaturistů* (ta je považována za kolektivního člena FECO ČR) se v tomto čísle FECONESu představil ještě jako autor zprávy/nekrologu o zesnulém kolegovi **Josefu Kučerovi-Kobrovi** (viz **vpravo**) v angličtině. Redakce bohužel nevybrala zrovna nejlepší či aspoň ostřejší portrét dlouholetého pořadatele *Salonů kresleného humoru* v Praze.

Druhou hlavní událost uplynulého půl roku už časopis jaksí nestihl zaznamenat (myslím, že ani stručně - alespoň jsem nic takového neobjevil). Ono by se ani moc nehodilo, kdyby více či méně oslavný ráz magazínu zasvěceného **30 letům trvání federace** narušil materiál týkající se účasti *generálního presidenta* spolku *Bernarda Boutona* v iránské protizraelské (a proti-americké) soutěži „*Holocaust*“ jak jsme o ní v GAGu informovali. Následovala polemika, zda se to sluší, z níž *Bernie* vyvodil osobní důsledek. I když necítí tuto svou aktivitu jako něco nevhodného (a slíbil případnou odměnu poslat dětem do Palestiny i Izraele) rezignoval na funkci.

Co dál? O tom v době vzniku tohoto textu nemáme zprávy. Faktem je, že to by znamenalo, že karikaturista známý svou účastí v desítkách soutěžních porot (u nás byl v Písku a také si už dříve přijel pro ocenění v *Napoleonovi* do Brna) najednou nebude vůbec členem FECO - v její francouzské odnoži nebyl a těžko nyní vstoupí ke kolegům, kteří proti jeho iránské

epizodě tvrdě vystoupili - vždyť to vše se událo po pařížských atentátech, z nichž jeden byl veden muslimem právě proti židovské jídelně. Na rozdíl od České republiky jsou Francouzi na nevhodné zaměření politické satiry velmi citliví, pokud překročí určitou hranici. Takovou je právě někdejší nacistický pokus o úplné vyhlazení Židů. A právě nyní i úsilí Iránců a jejich arabských spojenců o zničení demokratického státu Izrael v místě, kde se zrodil. Připomeňme, že s dodnes ceněnou pomocí České republiky také svého času odolal prvním snahám o zadupání do země, které začaly hned po druhé světové válce.

Kam doletí FECO?

Na uvedené Topanově kresbě jsou zachyceni vlevo Peter Nieuwendijk (vedle něj je Marlene Pohleová) a vpravo v gondole Bernard Bouton. Jak dlouho a jak vysoko tato posádka doletí, se teprve ukáže a rádi o tom budeme referovat. Systém FECO ovšem v sobě nemá od samého počátku své existence zabudovány žádné běžné mechanismy k řešení obdobných problémů, jako jsou volby. Hodně tedy bude záležet na tom, jak se dosavadní šéfové rozhodnou - zda to budou volby za účasti delegátů všech národních spolků anebo nějaká, byť méně závazná kooptace nové osoby - a další volba předsedy uvnitř dnešního vcelku uzavřeného vedení. Náš názor budiž, že každá změna nemusí být k lepšímu. Nebylo by to jistě poprvé. Ale rádi se budeme mýlit. (ih)

Poznámka: Více k FECOnewsům č. 60 přineseme v dalším čísle.

Hodně malá recenze na... / „365 dní se Sempé(m)“

Má-li kalendářní rok i v postmoderních časech 365 dní, pak je vyhráno. Nemusíme počítat stránky v podivuhodném a moc **tlustém stolním kalendáři**. Má jich jistě 365 a na každé z nich se na nás směje vtip od hvězdy cartoons z Paříže jménem **Jean Jacques Sempé**.

Mít jen trochu víc času, spočítáme kolik z nich je barevných a kolik černých s bílou. Ale abychom ještě stihli čtenářům poskytnout aspoň první stručnou informaci k vedlejším fotografiím první a poslední strany kalendáře o takřka čtvercovém formátu, museli jsme stihnout neúprosňou uzávěrku GAGmagu.

Kalendář je – pokud to chápeme – zcela univerzální. Možno ho položit (postavit) na psací stůl či noční stolek a každý den jen otočit list. A tak to můžeme dělat klidně až do smrti! Krom dne a měsíce totiž vedle obrázku nic jiného neuvádí a tedy neposílá na konci roku dílo do koše (archivu). Jediné, co je navíc, – od „*Jour de l'An*“ po „*St. Sylvestre*“ (Nový rok – sv. Silvestra) jsou francouzské kalendářní svátky a také názvy měsíců v tamním jazyce.

Vyšlo na křídě v nakladatelství *Denoeil* (jako další Sempého alba) které na počátek (nebo konec) kalendáře vložilo i list navíc – biografii umělce s fotoportrétem – autor vypadá pořád moc dobře... (ih)

Dílo pro GAG opatřil v Paříži **Jiří Slíva**, snímky: **GAG/foto**

15 Fragen an Miroslav Barták

«Diese Worte haben mein Leben verändert»

Miroslav Barták zählt zu den international bekanntesten Cartoonisten. Seine Karikaturen sind in zahllosen Zeitschriften rund um den Globus zu finden. Besonders eng ist seine Karriere aber mit dieser Zeitschrift verbunden – und umgekehrt: Barták ist seit Jahrzehnten ein Aushängeschild des «Nebelspalter». Jetzt feiert der Meister der geistreichen Wortlosigkeit seinen 70. Geburtstag. *Silvan Wegmann* und *Monika Stepankova* haben sich mit ihm unterhalten.

Miroslav Barták, als Karikaturist wird man ja immer wieder gefragt, ob man auch mal was Richtiges gelernt hat. Haben Sie auch etwas «Richtiges» gelernt?

1959 besuchte ich die Schiffsakademie von Varna in Bulgarien, wurde Maschinist und verbrachte danach 9 Jahre an Bord eines Frachters. Ich reiste, hin und wieder auch als Dienstoffizier, rund um die Welt. Damals schwor ich mir, spätestens mit 30 Jahren damit aufzuhören und etwas zu beginnen, was mich bis ans Ende meines Lebens beschäftigen würde. Als ich 1968 dann endlich wieder auf festem Boden stand, hatte ich ein paar Zeichnungen unter dem Arm, sonst nichts. Einige Leute überzeugten mich davon, dass es sich dabei um Humor handelt und man es veröffentlichen sollte. Viele Möglichkeiten, mein eigenes Brot zu verdienen, gabs nicht, also hab ich es versucht – und versuche es noch heute.

Wann erschienen Ihre ersten Karikaturen?

Ende 1969, oder Anfang 1970 wurde mir in einer Prager Kneipe ein netter Herr vorgestellt, Franz Mächler. In der

Zeit war ich nicht mehr als ein junger Prager Zeichner voller Hoffnungen. Franz Mächler sagte mir: «Malen Sie doch auch mal etwas für uns.» Diese Worte haben mein Leben verändert! Denn so wurde ich Cartoonist im «Nebelspalter». Der Nebi und ich lieben uns noch heute.

Welchen Einfluss hatte die politische Situation auf Ihre Arbeit?

Das hat natürlich eine grosse Rolle gespielt. In jener Zeit der «relativen Freiheit», dem Prager Frühling, hatte ich das Gefühl, ich könnte mit Cartoons meinen Lebensunterhalt verdienen. Doch kurz danach begann die Zeit des totalitären Regimes. Die Kommunisten haben alles verboten und geschlossen, was man verbieten und schliessen konnte. Sie waren ekelhaft und überall!

Das einzige humoristische Wochenmagazin veröffentlichte die kommunistische Partei. Aus diesem Magazin haben sie mich aber blitzartig rausgejagt. Ich durfte noch für eine Kinderzeitschrift zeichnen und für den «Nebelspalter». Man kann also sagen, der «Nebelspalter» hat aus mir einen Cartoonisten gemacht, weil er mir als Ein-

ziger ermöglichte, meine Karikaturen zu veröffentlichen. **Als Karikaturist leben und arbeiten in einem kommunistischen Land, wie war das?**

Das jemandem zu beschreiben, der das selber nicht erlebt hat, ist fast unmöglich! Jedenfalls genügend Stoff für einen dicken Ro-

man. Ein Beispiel: Es gab das kommunistische satirische Wochenblatt. Was nicht in ihm publiziert, also bewilligt wurde, durfte nicht veröffentlicht werden. Schon gar nicht im Ausland! Ich war eigentlich immer mit einem Fuss in der Kriminalität.

In dieser Zeit schwor ich mir, wenn ich es schon geschafft habe, als freier Zeichner zu arbeiten, dann lasse ich mir auch nie mehr von jemand anderem ins Leben reinreden oder mich von jemandem anstellen.

Da ich von Natur aus ein Dickschädel bin, habe ich gezeichnet und verschickt, was das Zeug hielt! Manchmal führte das zu grossen Schwie-

Zur Person

Geboren wurde Miroslav Barták am **6. Juni 1938 in Košice, Slowakei**. Heute wohnt er mit seiner Frau Thereza, zwei Hunden und sechs Katzen in einem Haus am Waldrand in Prag-West. Aus erster Ehe hat er eine Tochter, aus zweiter Ehe zwei Söhne, der eine Grafiker, der andere Redaktor. Neben Zeichnungen und Karikaturen schuf Barták aber auch Filme und war an Fernsehproduktionen beteiligt. In seiner tschechischen Heimat wurde er Anfang der 70er-Jahre auf kleineren Cartoonausstellungen erstmals bekannt. International brachten ihm zwei in der Schweiz erschienene Bücher den Durchbruch: 1979 **Cartoons von Barták** und 1981 **Neue Cartoons**.

Kennzeichnend für Bartáks Schaffen ist, dass praktisch alle seine Zeichnungen Karikaturen ohne Worte sind. Seine Zeichnungen sprechen für sich und sein ihm eigener und intelligenter Humor ist weltweit einzigartig.

70 Jahre Barták

Tak to byl Barták, sedmdesátku slavil už v roce 2008 a ve stejném roce s ním otiskl rozhovor švýcarský Nebelspalter. Ale nebyl sám, koho jsme tehdy propásli!

Též **Ernest Svrček** z Brezna oslavil **70. narodeniny. Už pred tromi rokmi**. A tady je jeho život ne v kostce, ale na jedné stránce výstavního katalogu...

*Ivanovi
s machyami
vdakami
a srdečne!*

Ernest

Ernest Svrček

1942 sa narodil 29. júna v Dubovej (okres Pezinok)

1957-1959 Gymnázium Modra

1962-1963 futbal VTJ Dukla Tachov, VTJ Dukla Slaný

1963-1965 futbal TJ Inter Bratislava

1965-1967 futbal TJ Baník Podbrezová

1967 futbal TJ Mostáreň Brezno

1967-1969 **dialkové štúdium** Pedagogická fakulta Banská Bystrica

1971-1987 **publikačná činnosť** – aforizmy a epigramy v periodikách: Roháč, Dikobraz, Šport, Smena, Stop, Smermagazín

1985 **I. výstava koláží** – Praha, Malostranská beseda

1993 založil Nadáciu finančnej pomoci pre postihnuté deti v ústave Pohorelská Maša

1994 člen Slovenskej únie karikaturistov

1995 **I. cena** Kremnické gagy

1996 **II. cena** Kremnické gagy

1998 založil Klub amatérskej výtvarnej tvorby v Brezne

2000 **Grand prix** Zlatý súdok Šarišská galéria Prešov

2001 Čestný občan obce Dubová

2004 Pohár mesta Brezno za celoživotné športové aktivity

2005 **nominácia** na Karikaturistu roka SR

2008 ukončil členstvo v Únii karikaturistov

2009 **vydal svoju knižnú prvotinu** Strom (môjho) života

2010 **spoločná výstava** Ernest Svrček – koláže, Jozef Fritús – karpotréty, Banská Bystrica, Levice, Brezno

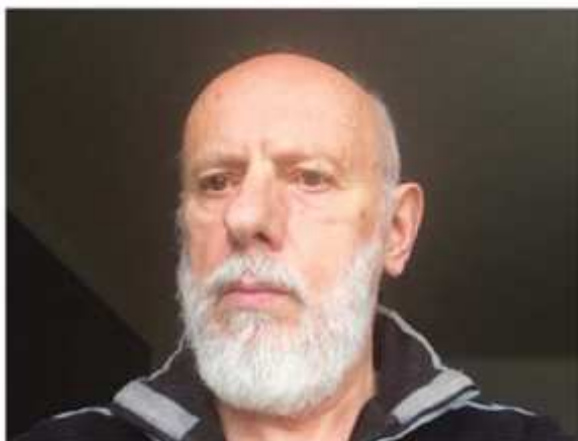
2012 **zaradený do skupiny dvadsiatich autorov**, tvoriacich základ Medzinárodnej internetovej galérie výtvarného humoru

žije a tvorí v Brezne

2

Také **Emil Šourek**, známý puntičkář, už má tohle výročí už za sebou. Ale u něho jsme v GAGu prošvihli pouze pár měsíců od oslavy. **Sedmdesát mu bylo letos.**

Sedmdesátiletý, kreslící vodohospodář Ing. Emil Šourek

Narodil se krátce před osvobozením Československé republiky Rudou armádou 29. 1. 1945. Fakultu stavební, obor vodních staveb a vodního hospodářství dokončil krátce po vstupu bratrských sovětských vojsk do Československé republiky (1968).

Sám o sobě tvrdí, že rád pracoval jako projektant, stavbyvedoucí i jako vedoucí stavebního provozu. Dokonce rád pracoval jako státní úředník. Dalo by se usoudit, že Emil měl štěstí a radostný život, ale aby to nebylo tak idealistické dodává:

„Do důchodu jsem rád odešel v roce 2007 poté, co jsem se jako vrchní státní rada na ministerstvu dopravy marně snažil o realizaci stavby jezů na labské vodní cestě pod Ústím nad Labem a pod Děčínem.“

Ani nevíš, nebo spíš víš, jak Ti rozumím. Čím se, ale Emil liší od nás klasických vodohospodářů je jeho životní hobby – KRESLENÝ HUMOR. Publikoval asi 1200 kreseb v novinách a časopisech. Přesto mi dalo dost práce, aby mi zaslal alespoň jednu kresbu od vody. Nejdřív mi poslal botu s lahví Coca-cola a teprve později krásnou plachetnicí s padlujícím vodohospodářem.

Emil je zakládajícím členem České unie karikaturistů a měl více jak deset samostatných výstav. Jsem rád, že jsem Emilovi mohl zařadit samostatnou výstavu i v Jindřichské věži pod názvem „Zrušme komunisty“.

Sám o sobě píše: „Mám rád (mimo jiné) Josefa Váchala, Františka Skálu, Kája Saudka (toho zejména), Ivana Martina Jirouse, Quentina Tarantina a Jerry Lee Lewisse (byl jsem na jeho obou pražských koncertech). Rád jezdím občas na Podkarpatskou Rus. Vloni jsem byl 80 dní na cestě – Francie, Španělsko, Portugalsko (10 000 km autem a 1 200 km pěšky). Velký zážitek! Sedmdesátiny jsem letos koncem ledna prožil na pěší cestě podél Dunaje – z Vídně do Bratislavy. Krásné tři dny.“

Chtěl jsem, aby ty tři krásné dny podél Dunaje osobně popsal. Ale k tomu se neodhodlal. Dál jsem nenaléhal, ale splnil moje další přání, aby více specifikoval svou vodohospodářskou činnost:

„Ve Státním fondu vodního vodohospodářství jsem se zabýval dotacemi na výstavbu čistíren odpadních vod.“

Na ministerstvu lesního a vodního hospodářství jsem prováděl státní expertízy na připravované stavby čistíren odpadních vod a koordinoval jsem technický rozvoj na podnikcích Povodí.

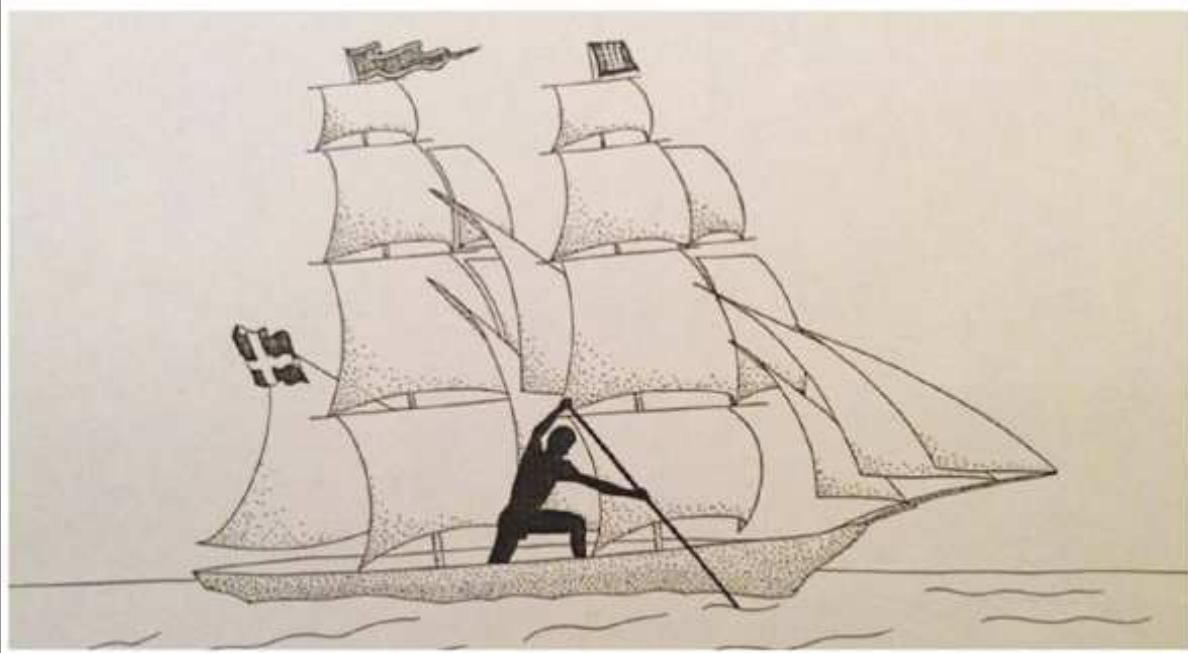
Na ministerstvu zemědělství jsem metodicky řídil provozování vodovodů a kanalizací.

Na ministerstvu dopravy jsem jako vedoucí oddělení rozvoje plavby a vodních cest (od roku 2000 do roku 2007) jsem připravoval realizaci plavebních stupňů na Labi pod Ústím nad Labem a pod Děčínem. Bohužel bez úspěchu. A taky je spousta činností, které si už nepamatuju (a ani mi to neschází).“

Nejdůležitější je jeho poslední věta: „Ahoj, Emil – život začíná v sedmdesáti.“

Konečně vím, že žiji teprve 8 let.

Josef Podzimek

Všem českým a blízkým karikaturistům se proto omlouváme a věříme, že jejich **osmdesátku** už nepropásneme!

Naším čtenářům přejeme pěkné letní počasí a příjemné počtení. **Německy, slovensky i česky...**

A co se tedy v tisku píše o humoru, legraci, zábavě, smíchu, komice, taškařici, úsměvu, žertu, vtipnosti anebo třeba šaškárně? V politice, kultuře, ekonomice, sportu? Doma i v blízké či vzdálené cizině? Tady je to, co jsme naposled našli...:

Michal Hanák z MAFRA stojí u zrodu nového zábavného serveru

Vlajkovou lodí internetové televize **Playtvak.cz** bude **sitkom** s názvem *Muž v hajzlu*. (...) Proč právě ten? (...) Náš hrdina prakticky celý den něco předstírá. Jedině na toaletě dává volný průchod všem svým slabostem (...) telefonuje s kamarády (...) a chová se zcela přirozeně. Někdy je vulgárně upřímný, někdy **žertuje**, jindy si vylévá pracovní vztek. **Vtip** je v tom, že nikdy nevidíte žádnou z postav, se kterou je v interakci. Slyšíte jen její hlas. Vidíte jen *Muže*, jak sedí na záchodě (...) S Terezou Markovou jsme domluvili, že bude mít svůj pořad i na Playtváku. V mediální hantýrce se tomu říká **infotainment** (informace zábavně). Takový je náš pořad *Hodinový manžel*. Tím nemám na mysli, že když vám budeme ukazovat (...) jak vyhnat z bytu mravence, že se u toho budete **smíchy** plácet do kolen.

Jana Blažová: „*Těším se na Muže v hajzlu*“, MfDNES 25. 6. 2015, příloha, str. 4

Vážený hrdina s láskou k humoru

Zemřel herec Ladislav Chudík, který před měsícem oslavil jedenadevadesáté narozeniny (...) Leckdy **žertoval** o významu svého příjmení. „K Chudíkovi můžete dodat slovo *chudák*,“ **smál** se, když odmítal nabídky nekonečných seriálů s dodatkem, že raději zůstane chudým důchodcem s malou chatou a bytem v paneláku. Právě svým **humorem** mnohé překvapoval - lidé totiž Chudíka znali vesměs z rolí založených na jeho vytříbené aristokratické nobilese. Kdežto on sám se těšil na to, až ho Milan Markovič zase pozve do svého **zábavného** pořadu; hostoval prý v něm více než stočtyřicetkrát.

Mirka Spáčilová: „*Zemřel herec noblesy...*“, MfDNES, 30. 6. 2015, str. A10

Shakespeare na Hradě s laciným, prvoplánovým, křečovitým... humorem?

Ostře sledované Letní shakespearovské slavnosti letos představily novou inscenaci *Romea a Julie*. Režiséri diváky nejdříve vyděsí **laciným humorem**, aby si je pak získali svou poetikou.(...) Herecký soubor při první scéně jen dovedně **skotačí** v čele s vrchními transsexuálními **šašky** večera (...) Režiséri zřejmě hlavně na Vančuru naložili úděl nositele **prvoplánového humoru**, který zde však čpí zbytečnou sprostotou a vzhledem k malé reakci publika vyznívá hodně do prázdna. (...) **Křečovitý humor** však jen zbytečně oddaluje to, v čem jsou režiséri nejsilnější, tedy poetické obrazy podtržené zvolenou hudbou a doplněnou pohybovými kracemi.(...) Slibovaná noční múra druhé poloviny potěší.

Tomáš Štáštka: „*Romeo a Julie si píší na Facebooku*“. MfDNES 1. 7. 2015, str. A10

Příběhy bezpráví... a úsměv paní Charvátové

Poslouchal jsem příběhy lidí zavřených v padesátých letech z vylhaných důvodů (...) Minuly křivdy, pomsta už nedává smysl a řevnivost je **směšná** (...) Z pohledu tohoto horizontu tak pětadvacet let uplynulých od převratu není tak dlouhá doba. (...) Svoboda a demokracie tu jsou a je nutné je hlídat. Komu se to nezdá, ať jede na výlet k Orbánovi do Maďarska, na Ukrajinu anebo rovnou do Sýrie a Iráku. Připadám si už jako **šašek s rolničkou**,

maskot optimismu, když čelím rodičům a generaci jejich přátel. Aby se konečně cítili dobře, možná jen málo trpěli, protože komunismus umrtvoval postupně. Třeba se dějinami jen vezli, opentleni komunistickou **legrací** a remcáním, aniž by je stihla morová rána, jasná a nemilosrdná.

Jan Trachta, lékař: „*Bezpráví a úsměv*“, Respekt č. 46 z 10. 11. 2014, str. 35

No nazdar: mistrovství ve smíchu?

Největší festival **humoru** v Česku. Takovým jménem se hodlá honosit první ročník **Humor Festu**. S mottem "Celý rok se **smát** nemůžete, ale tři dny se to vydržet dá," lákají tvůrci na více než stovku umělců, kteří se představí na čtyřech scénách. Do Příbrami přijedou legendy Jiří Suchý s Jitkou Molavcovou, ale i další známí **baviči** Luděk Sobota, Jiří Lábus anebo Alois Náhlovský. Hlavní scéna nabídne největší vystoupení pořadu *Na stojáka* (...) celkem devatenáct účinkujících, mezi nimiž nebudou chybět Lukáš Pavlásek, Iva Pazderková (...) Dalším vrcholem bude nedělní předání ceny za "**celoživotní útok na bránice**", kterou převezme Jiří Suchý. Program dále nabízí řadu doprovodných akcí. **Mistrovství republiky ve smíchu**, výstavu **kreslířů Petra Urbana** a **Miroslava Kemela** (...) pochod **klaunů** městem. (...) V sobotu a v neděli se na třech denních scénách startuje od deseti dopoledne...

(kul): „*Jiří Suchý dostane cenu za útok na bránice*“; MfDNES 2. 7. 2015; str. A10

Už před třiceti lety...!

Mohl by to být docela vydařený díl z britského seriálu *Jistě, pane ministře*. Včera se však tato zpráva na zpravodajských webech tvářila poměrně seriózně. Vše začalo odtajněním materiálů z Národního archivu z roku 1983.(...) Britští úředníci zvažovali přesídlení populace z Hongkongu do nového "městského státu" v Severním Irsku. (...) Plán přesunout do ani ne dvoumilionového a tehdy velmi neklidného Severního Irsku na 5,5 miliónu Číňanů se zrodil v hlavě vysokoškolského učitele Christieho Davise (...) "Můj článek byl tehdy všele přijat v Hongkongu, kde ale poznali, že jsem si dělal **legraci**. Irové nerozumějí **satíře** a nemají smysl pro **humor**, takže tipuji, že to někteří vzali vážně," řekl listu The New York Times.

Iveta Polochová: "*Jak chtěli Britové stěhovat Hongkong do Irska*"; MfDNES; 4. 7. 2015, str. A9

O Husovi bez Husa

Češi si se svými velikány nevědí moc rady. I proto bylo jisté, že v den, kdy uplyne 600 let od upálení *Jana Husa*, si užijeme celou plejádu dosti dutě znějících úvah, které jsme na téma Hus už stokrát slyšeli. (...)

Komunistický režim udělal z Husa jakéhosi prvního komunistu. Husitství bylo portrétováno jako boj za sociální spravedlnost a rovnost. I v tomto případě si ale nasadil režim laťku hodně vysoko. Kdyby Hus, odmítající korupci a prohnílost vládnoucí moci,

žil v době komunistického režimu, museli by ho popravit jako *Miladu Horákovou*. Anebo by se v zoufalství nad přizpůsobivostí vlastního národa vládnoucím poměrům raději upálil sám - jako *Jan Palach*.

Je jakousi typicky českou, chce se říci téměř „**cimrmanovskou**“ **ironií**, že Husovo výročí se slaví den po svátku *Cyrila a Metoděje*, které si pro změnu přivlastnili katolíci. Úvahy na téma husitství a křesťanství oslavovaného na Velehradě v katolickém duchu se nám tak hezky během dvou dnů mísí v jakémisi českém guláši. (...) Možná má pravdu historik *Petr Zídek*, který napsal, že bez Husa by české dějiny byly nudné a provinční. Co evidentně neúplně domyslel, je odpověď na otázku, jak je možné, že údajně vzrušující dějiny českého národa, k nimž přispěl svojí vzpourou i Hus, mohly dát vzniknout národní přítomnosti tak nudné a provinční, že všechna velká témata dnešní doby - včetně připomínek výročí Husovy hrdinské smrti - se v českém kontextu mění v **cimrmanovské karikatury** a politická klišé, která nakonec mají v horoucím létě stejnou důležitost jako opalovací krém na chorvatské pláži.

Jiří Pehe: "*Zneužívané hrdinství*", Novinky 7. 7. 2015

Kresby: **Marek Simon, Radek Steska**

Vaněk v Pelhřimově

Festival rekordů a kuriozit v Pelhřimově by se nejspíš nepovedl, kdyby se v místě jako vždy neobjevil včas **Lubomír Vaněk** z Brna. Muž ve skotské sukni se pyšní několika nejlepšími či spíš nejláznivějšími rekordy v nichž hrají hlavní roli jeho kreslířské schopnosti.

Při 25. ročníku festivalu toho jako vždy stihl hodně a tak jen výběrově pár slov k oběma snímkům. Především ostaršoval (prý je to levnější než omlazování) leckoho - známé osobnosti i zájemce z řady návštěvníků (**viz společné foto vpravo**). Říká tomu ovšem mnohem zajímavěji: „tvorba věšteckých portrétních karikatur“. A mezi tím ještě stihl natočit fejeton pro štáb televize **BBC** (**viz obr. vlevo!**) Tak co, kolegové - nepřipadáte si teď poněkud leniví?

ČUK / Vtip měsíců května a června

V květnu dorazilo do soutěže ČUKu **61 kreseb**, a ačkoli se v uplynulém měsíci seběhlo dostatek událostí poskytujících náměty autorům, ti se jimi příliš neinspirovali. Sešla se pestrá nabídka kreseb, od

všedních maličkostí až po známá témata. První místo patří **Miloslavu Martenkovi** s klasickým tématem smrtky s kosou okořeněným trochou současnosti (**viz obr.!**).

Na druhém místě porotu zaujal fór **Marka Simona**, který shrnul absurditu oslav konce války přehlídkou zbraní. O třetí místo se v květnu podělila kresba **Jaroslava Dostála** s dalším vtipem **Marka Simona**.

Červnové kolo soutěže Vtip měsíce zcela ovládl **Miloslav Martenek**, který dlouhodobě patří k nejúspěšnějším autorům v soutěži. Už v prvním kole získal nominace od všech hlasujících porotců a postupoval tak v roli favorita. Ale že bude rozkročený hned na dvou nejvyšších stupních, navíc s velkým náskokem před ostatními, to je opravdu nečekaný výsledek. Ačkoli tak na piedestalu zbylo

už jen jedno místo, vešli se na něj i v červnu dva autoři - Miroslav Fojtík a Pavel Taussig. Jury tentokrát posuzovala **52 kreseb** zaslaných 20 českými karikaturisty (a jen jednu vyřadila pro neslušnost).

Kompletní informace o soutěži **Vtip měsíce** jsou na:
<http://www.ceska-karikatura.cz/cs/vtipy-mesice/detail/34>

Ta tisícovka se určitě vyplatí - aneb kniha „**Karikatura a její příbuzní**“ (**Obrazový humor v českém prostředí 19. století**)

Už sám název a podnázev publikace, kterou jsem objevil vcelku náhodou koncem zimy v zapadlém staropražském krámku v někdejší uličce lásky zvané obvykle *Perlovka*, prozrazuje, že autoři jsou přemýšliví a uvážliví - už zmínka o *příbuzných* madam *Karikatury* je slibná, neb rozšiřuje poněkud úzký prostor, který je v češtině názvu tohoto žánru vymezen. A „obrazový humor“ je nejen přesnější, ale i ušlechtilější výraz pro kreslený humor (opět má širší záběr). Zatím ovšem tyto postřehy nejdou hlouběji, neb jsem dílo jen zběžně prolistoval a zjistil, že by to chtělo přinejmenším pár týdnů, aby se jím mírně zasvěcený čtenář prokousal a možná by měl mít roky před sebou, aby všechna ta fakta vstřebal a také jich využíval v podobných studiích a jiných textech. A zavalen spoustou jiných alb kreslených vtipů a katalogů mezinárodních soutěží už teď mám málem stokusový deficit ve svém recenzním diáři...

Tak tedy prozatím aspoň fakta: **Karikaturu** vydala Západočeská galerie v Plzni v lednu letošního roku, publikace je brožovaná a v tenkých deskách (viz **obr. vpravo**). Má 256 stran většího formátu - a stála mne 990 korun. Jako ukázkou jsme vybrali aspoň jednu kolorovanou **kresbu (viz vlevo)** z desetistránkové barevné přílohy - asi uhádnete, že nebyla určena pro obálku Rychlých šípů, nýbrž že jde o mistrovskou litografii. Autorem byl **Louis Leopold Boilly** - jde o jeden z 96 listů s názvem *Grimasy* z roku 1826 (u nás je vydával *František Šír*) Autory jsou **Roman Prahel**, **Radim Vondráček** a známý specialista na novinovou karikaturu minulosti **Martin Sekera**, jehož výstavy a současné působení v knihovně Národního muzea máme ještě v paměti. Pro toho, kdo dychtí poučit se o publikaci více, ještě dřív než ji bude moci držet v rukou, přinášíme oficiální sdělení o jejím obsahu.

Podle vydavatele představuje kniha karikaturu a další projevy humoru i satiry zejména v jejich vizuální podobě během "dlouhého 19. století" (tj. do Velké války). Naznačuje historické kořeny karikatury a sleduje její vývoj i souvislost s příbuznými obory - od optických hříček, fyziognomických a pantomimických studií přes specializované časopisy až po uplatnění humoru i satiry v plakátu a pohlednici. Odkrývá rozsáhlou oblast této tvorby v českých zemích i tvůrců odtud pocházejících - velmi proslulých (např. *Mikoláš Aleš*, *František Gellner*, *Karel Hlaváček*, *Alfred Kubín*, *František Kupka*, *Josef Lada*, *Josef Mánes*, *Luděk Marold*, *Jakub Schikaneder*, *Hanuš Schwaiger*, *Max Švabinský*), ale zároveň i mnoho dnes téměř neznámých, ovšem ve své době velice výrazných tvůrců obrazového humoru. Pozoruhodné možnosti karikatury a obrazového vtipu spočívaly hlavně v jejich mnohoznačnosti, založené často na vynalézavé spolupráci obrazu s textem nebo na mnohdy provokativních odkazech k ofi-

ciální, "vysoké" kultuře a umění. *Karikatura a její příbuzní* přináší dosud nejrozsáhlejší a podrobně komentovaný archiv obrazového materiálu, jinak nyní obtížně dostupného i odborníkům. Velmi cenné jsou rovněž široce a přehledně pojednané soupisy kreslířů a grafiků, ilustrovaných časopisů a výběrová bibliografie. Kniha je vybavena jmenným rejstříkem a uzavírá ji německé resumé.

Pokud vás tyto řádky nenevnadily a tisícovka za svazek by pro vás znamenala zažít krušných deset dní bez piva a cigaret, není vám pomoci. Přesto neváhejte a zkuste v Neoluxoru či ve zmíněné Perlovce v publikaci zalistovat. Nejen že pak budete alespoň o fous chytřejší než dosud, ale hlavně budete mnohem skromnější, pokud jde o vlastní tvorbu, když si nad reprodukcemi uvědomíte, kolik předních (skvělých) autorů už se v této zemi karikatuře věnovalo... A i vzdělaný současník o nich po uplynutí pouhého století vlastně nic neví. (g-men)

Varnsdorfský Poláček v Rumburku

Ve výstavní síni Domu kultury Střelnice v **Rumburku** se z kraje května konala výstava varnsdorfského výtvarníka **Josefa Poláčka** - už potřetí. Tématem byla **žena** ve všech podobách. Grafik bylo k vidění něco kolem padesátky a na vernisáž dorazilo diváků habaděj, prý bylo nejen „vyprodáno“, ale ještě se prý muselo pár židlí přinést.

Snímek: *archív*

Dvakrát z venkova / Neprakta a Pavlík

Zatímco ve velkých kulturních centrech České republiky se ani v letní sezóně mnoho výtvarné legrace nekoná, v malých obcích se občas představí autoři známí i neznámí. Ale máte aspoň cíl pro poznávací letní výlet...

Vtipné Železné

Klub přátel výtvarného umění a Kulturní dům v **Železném** u Tišnova pořádají výstavu „Přehlídka kresleného humoru 2015“ / **Miroslav Pavlík a jeho hosté** (Plotěná, Lachoutková, Martenek, Benetka, Dostál, Hofman, Mrázek, Merta, Voříšek). Až do 26. července ji lze shlédnout od 14 do 17,30 hodin. (mp).

Zasypané Vysočany

První písemná zmínka o této severočeské vesnici pochází z roku 1209 (tehdy prý ještě v takové Plzni troubili jeleni). A poslední zprávu o téměř zaniklé obci možná čtete právě teď - padla za oběť úložišti popílku z hnědého uhlí. Přesto sem zve **Neprakta team** na výstavu díla **Jiřího Wintra** v hotelu / restauraci „U svatého Václava“ v obci **Vysočany**.

Zahájena byla 12. července tr. a snad ještě chvíli na tak riskantním místě vydrží... Návštěvu situujte na 10. až 20. hodinu. Adresa není jasná - kde ten hotel i ta *obec-neobec* leží a do kdy výstava potrvá, najdete nejspíš na webu neprakta.com. (Nep.)

A něco z Prahy / Čtyři z Prahy 5

Pavel HANÁK / Jiří KOŠTÝŘ / Radovan RAKUS / Marek SETIKOVSKÝ

Coby „**Čtyřka z pětky**“ se představí na výstavě pořádané Městskou částí Praha 5 a Českou unií karikaturistů, na které v Galerii Portheimka, Štefánikova 12, Praha 5. Vernisáž výstavy proběhne **3. srpna tr. v klasických 17 hodin** a expozice bude otevřena až **do 28. srpna 2015**. Každý z autorů je zastoupen zhruba 70 obrázky. A všichni čtyři předvedou i svá díla z žánru portrétní karikatury.

A ještě něco z Prahy / Kubec znovu v Praze 7

Jan Koutek navštívil mimo vernisáže řadu letních expozic, všude fotil a připsal k tomu i něco o zážitcích z návštěv. **Viz další stránky!**

Legrace z Jindřichova Hradce

Již při odjezdu na krátkou dovolenou jsem věděl, že setkání s humorem (nejmě kresleným) mě neminou. Den před příjezdem končila na hradeckém zámku výstava **Josefa Blechy** (**viz foto vpravo nahoře!**), v jeho recepci byla v týdnu ještě k mání jeho obsažná monografie, a nabízela se možnost návazné výstavy v blízké galerii. Tu se mi však přes několikrát pokus nepodařilo zastihnout otevřenou. Shlédl jsem jen karikaturu A. Kratochvíla na jeho výstavě v Muzeu fotografie.

(Konceptuální fotoexpozice mě nezaujala, jinak je tam k vidění mnoho zajímavého - pozn.: pro fotografy!)

Vynahrazeno mi to bylo v penziónu, kde jsem byl ubytován a jehož kapitán, též majitel firmy s nápoji, je spřátelen se **Zdeňkem Hofmanem** a ten mu vytváří reklamu jeho (obou) podniků (**viz foto vpravo dole!**).

Společným jmenovatelem jsou jim (vedle nápojů) ryby, jak jinak. Měl jsem tedy **ZH** denně na očích. Podobně **Jaroslava Kerlese**, již nežijícího, který je výtvarníkem jihočeského království (na řadě míst mají razítka pro tzv. jihočeský pas) a tvůrcem reklamním. Podobně jsem narazil i na tvorbu **Vladimíra Jiráňka**, v tomto případě známkovou. Cennina typu A (dnes 13 Kč) napovídá, po nedávném hokejovém mistrovství, o dobré práci jeho agentury.

(**Viz snímky na příští straně!**)

Další má cesta vedla u úzkokolejku za **Járou Cimrmanem**, který byl ve stanici Kaproun z přepravy v minulém (?) století vyloučen. Jak to s ním "dopadlo" a další pamětní objekty možno shlédnout na místě samém. Dotýká se jeho památky se vkusem a dostatečnou mírou nadhledu (což se třeba někde jinde nedaří).

Při návratu jsem v Hradci, kdy začínaly teplotní třicítky, ve stínu benzínky zapředl hovor s místními, nejprve přes fotovýbavu, pak přes kreslený humor k **Jiřímu Danielovi**, který po mrtvici žije v blízké **Křechoři** (?). Vysílen celodenní cestou a vedrem, a také asi neochotou platit (si) další drahé kafe, jsem v konverzaci dál nepokračoval a šel k blízkému "domovu". (Také se mi nedo-

stávalo sil na další pátrání o zmíněném **JD**, jehož jsem znal jen zprostředkovaně; pokud osobně, pak jen letmo.) Další den koncem týdne mě sílící (posléze šílící) vedřiny zahnal domů (do Prahy). Poučení: kreslenému humoru neutečeš.

Text a foto: **Jan Koutek**

Ukrajina v Praze

Prohlídka výstavy **Karikatury z Ukrajiny** ve staropražském *Czech centru* (byl jsem tam až během jejího průběhu) znamenala celkem příjemný zážitek. Jde o dvacet dvojic obrázků ilustrujících sociologické pojmy v dané zemi a v EU (někdy předpoklad či vize), popisky a leták jen anglicky. Slouží tak k jazykovému procvičení návštěvníka. (Utkvěly mi mj. výrazy *corruption*, *livetime* a jiné dnes frekventované pojmy.)

Výtvarná úroveň velmi nadprůměrná; s nápovědou edytora *) předpokládám, že jde spíše o práce výtvarníků na dané téma, než práce humoristů. To na jejich dopadu neubírá. Zajímavý je i způsob instalace této putovní výstavy. Dle skoupých informací pracovnice centra byla účast na vernisáži výstavy přiměřená, lze srovnat s počtem exponátů (?), údajně byli přítomni také tři ukrajinští zástupci z řad pořadatelů.

Návštěvu lze čtenářům GAGu, přinejmenším těm z Prahy a okolí, doporučit. Avšak pozor, v létě je o víkendu zavřeno. Potěšitelné bylo pomyšlení, že nejméně každý druhý člen České unie karikaturistů by se podobného úkolu zhostil na srovnatelné úrovni.

Text a foto: **JanKo**

*) známá jména ukrajinské karikatury (Kazanevsky, Kustovskij, Kosobukin, Kazančev) se tu opravdu nevyskytují.

Starý – ale dobrý

Výstavu **Pavla Starého** jsem navštívil až v jejím průběhu, vernisáž jsem vinou novoluní "zaspal", a byl potěšen její kvalitou. Komorní expozice nabízí na šedesát sdělných a osobitých vtipů a tucet neméně kvalitních grafik. V pátečním dopoledni byl úřad sic pochopitelně prázdný, ale humor může jeho návštěvníky opravdu potěšit - trvá do 19. resp 17.7. tr. Viz obě fotky z Prahy 8 - vpravo!

Druhou část výstavy **Romana Kubce** v holešovické *Long tale café* s názvem Písmoviny lze shlédnout (doporučeno) s nemenším efektem do konce června. Standardní profesionální úroveň je i pro tohoto litvínovského autora charakteristická.

Text a foto: **JanKo**

HO-BU-LET s Bartákem!

Časopis městské části proslulý hlavně svým zašifrovaným názvem Hobuleť (jde o začáteční litery tří hlavních "čtvrtí" Prahy 7: HOlešovice, BUbny, LETná) právě prochází obrodou. A v červnu vyšel s originální výzdobou – totiž s řadou barevných (a rozměrných) ilustrací **Mirka Bartáka**. To přitažlivost věsníku povýšilo o mnoho procent. Zpravodaji **Janu Koutkovi**, (viz foto), se zdařilo časopisem zalistovat, nikoli jej získat. Pokud budete úspěš-

nější, neváhejte. Zajímavé je, že starosti o grafickou podobu listu se ujali Američané, kteří si sami vybrali Bartáka jako vhodného ilustrátora (!). Nu ano, Mirek má zkušenost s kreslením do příruček pro státní správu. (g.)

Matuška získal bronz v Rumunsku

Chtělo by se napsat „Matuška je částečně za vodou,“ ale tak to není. „**Částečně za vodou**“ je název malby, kterou karikaturista a dnes už především malíř poslal do mezinárodní sou-

těže v rumunském sídle *Daeva*. Získal tak obdiv porotců, který se projevil jednou z hlavních pěti cen. Výsledky najdete ve stejnojmenné rubrice v tomto čísle. Už jsme si tady párkrát opakovali, že takové „namáhavější“ výtvarné práce, jaké tvoří poslední dekády Pavel Matuška (*Gatto, Sulaj, Kuczyński...*) patří k těm ve světě cartoons úspěšným. Ale nápad tam být musí! Tak to je. (g)

"Zbigniew Jujka" - 80. narozeniny

Výstavou "Zbigniew Jujka - 80th birthday" oslavilo **Muzeum Karikatury Eryka Lipińskiego** ve Varšavě výročí jednoho z nejznámějších a nejreprezentabilnějších polských karikaturistů.

A pořadatelé *Humor Festivalu* v Gdansk (Jujkovo bydliště) připravili ve Varšavě benefici umělce během otevíracího ceremoniálu výstavy s názvem "Replay at Jurek". Výstava složená z kolekce autorových prací nashromážděných za léta v depozitáři muzea v Kozí uličce na Starém městě ve Varšavě je přístupná divákům již od 26. června 2015.

Zbigniew Jujka se narodil 23. 7. 1935.

Stvořil několik desítek tisíců vtipů publikovaných doma a v cizině. Vydal na půl stovky autorských alb. Ve výtiscích gdanského „*Dziennika Bałtyckiego*” se Jujkovy kreslené vtipy objevují v rubrice „*Dzienniczek*” už 52 let (!)

To ho kvalifikuje na zápis do knihy rekordů Guinnessa. Byl též vyznamenán: *Krzyżem Kawalerskim*

Orderu Odrodzenia Polski, *Nagrodą Pomorską*, odznakem „*Pro Ecclesia et Populo*” a stříbrnou medailí *Zasłużony Kulturze „Gloria Artis”*. Spoluzakládal (a byl členem vedení) *Stowarzyszenie Polskich Artystów Karykaturzystów (SPAK)*.

Legnické kvarteto výstav humoru

Proslulý legnický **Satyrykon** není jen posoutěžní přehlídkou nejlepších prací z mezinárodní soutěže cartoonistů. Tištěný program obsahuje jako každý rok i řadu dalších nabídek pro návštěvníky z místa i z daleka. Také letos dostal e-GAG graficky moc pěknou pozvánku, Ta zve od 19. června na celkem čtyři expozice - dvě jsou individuální prezentace, jedna společná a ještě jedna je výpůjčka z varšavského Muzea karikatury. Obvykle tyto výstavy trvají ve městě i přes část letních prázdnin:

První výstava v „*Galerii Ring*” s názvem „*Witold Myszyrowicz – Po oczach*” trvá jen do 19. července. Druhá výstava „*Andrei Popov – rysunki*” patří nejúspěšnějšímu debutu autora na *Satyrykonu 2015*. V *Galerii „Satyrykon”* v Legnici bude až do 1. srpna tr. V *Muzeum Miedzi* bude otevřena „*Wielka wojna i pokój – Wielka wojna*” ze sbírky *Muzea Karikatury*. Vydří v Legnici až do konce srpna 2015.

Poslední expozicí je „*Skłonność do ostrości*”, což je výstava prací studentů *Umělecké university v Poznani*. Bude rovněž trvat do 30. srpna a najdete ji v *Teatrze Modrzejewskie...*

Druhá část výstavy karikaturistů pobaltských států

V *Galerii Ratusza Staromiejskiego Nadbałtyckiego Centra Kultury v Gdańsku*, proběhla do půlky července „*Karykatura Krajów Nadbałtyckich – část II.*”, na které byla díla umělců z Dánska, Finska, Německa, Norska a Švédska. Uspořádala ji *Fundacja Archiwum Filmowe „Drogi do niepodległości”* a *Nadbałtyckie Centrum Kultury*. Vlastní výstavu připravila *Gdańska Galeria Dobrego Humoru*.

Autory jsou: **Dánsko**: Otto Dickmeiss, Josephine Kyhn, Morten Voigt; **Norsko**: Siri Dokken, Marvin Halleraker, Orjan Jensen, Egil Nyhus; **Švédsko**: *Riber Hansson*, Helena Lindholm;

Finsko: *Heino Partanen*, Vesa Toukoma, Riina Maido; **Německo:** *Frank Hoppmann, Valeriu Kurtu, Peter Thulke* (e-GAG: Dovolili jsme si zvýraznit nám známá jména...).

I. část výstavy „**Karykatura Krajův Nadbařtyckich**“ s pracemi karikaturistů z Estonska, Litvy a Lotyšska se v Gdaňsku představila už roku 2014. A putovala pak po Litvě (Kowno, Alytus) a Lotyšsku (Riga). Letos na podzim bude k vidění v litevském Vilnusu a v estonském Tallinu.

A ještě z Gdaňsku!

Ve fotografické galerii „*Manhattan*“ v Gdaňsku, ul. Grunwaldzka 82 byla v červnu už 14. výstava „*Gdaňska Galeria Dobrego Humoru 2015*“. Uspořádala ji **Fundacja Archiwum Filmowe „Drogi do niepodległości“** a **Fundacja Kultury Fotograficznej „Fotografia bez granic“**. Čestný patronát nad tím si vzalo **Stowarzyszenie Polskich Artystów Karykatury**. Vystavovali: *Julian Bohdanowicz, Henryk Cebula, Jerzy Głuszek, Mirosław Hajnos, Zbigniew Jujka, Zbigniew Kołaczek, Paweł Kuczyński, Andrzej Lichota, Dariusz Łabędzki, Sławomir Luczyński, Witold Mysyrowicz, Andrzej Pijet, Dariusz Pietrzak, Szczepan Sadurski, Henryk Sawka, Anna Sokolska, Janusz Stefaniak a Tomasz Wołoszyn*.

Marek Mosor se smál nejlépe

Národní polská soutěž „*Wąchock się śmieje 2015*“ vydala výsledky:

I. cena – **Marek Mosor** za práci „Wybór“ / II. cena – **Jacek Majcherkiewicz** za práci „Złot zwiaadowczy“ / Jury se rozhodla III. cenu neudělit. Mimoto však jury ocenila díla těchto autorů: **Marek Mosor, Szczepan Sadurski, Mirosław Hajnos a Henryk Cebula**.

Další informace z Polska najdete na známé adrese **SPAK** a také na <http://www.hajnos.pl/>

Zemřel Zbigniew Ziomecki

* 1930 r. ve Varšavě, grafik, karikaturista, grafický redaktor mnoha knižních publikací. Debutoval v r.1951 r. v satirickém časopise „Mucha“. Publikoval v mnoha domácích časopisech mj: „Express Wieczorny“, „Gazeta Bankowa“, „Karuzela“, „Szpilki“, „Perspektywy“, „Polityka“, „Świat“, „Życie Warszawy“ a také v zahraničí, jako „Dikobraz“ (Československo), „Eulenspiegel“ a „Pardon“ (Německo), „Voice of Art“ (USA). Spolupracoval s nakladateli kupř. *Iskry* ve Varšavě, *Bomeier und Nickel* ve Frankfurtu a/M nebo *Cartoonists and Writers Syndicate* v New Yorku. Pohřeb měl 12. 6. 2015 v kostelu v *Piasecznie*.

Zb. Ziomecki získal mnoho cen v soutěžích cartoons. Kupř.: Grand Prix – Satyrykon, Legnica (1979, 1994), zvláštní cena soutěž „Sztuka“, Zielona Góra (1988). Několikrát byl laureátem Zlaté Szpilki (1976, 1980, 1985 a 1989). V tr. 2012 byl za mnoholetou činnost vyznamenán 2012 stříbrnou medailí „*Zasłużony Kulturze Gloria Artis*“.

O řadě výstav **Z. Z.** se můžeme dozvědět z medailonku v „*Leksykonu polskich umělců karykatury*“ vydaným *Muzeem Karikatury* ve Varšavě (je v něm zahrnuto 260 biografických hesel nejvýznamějších polských autorů kresleného humoru).

Kremnické gagy 2015 - Program

Kromě řady „živých“ veselých a humorných programů jsou součástí **Kremnických GAGŮ** už od počátku také akce karikaturistů a výstavy kresleného humoru. Z letošní pozvánky na poslední srpnový víkend vyjímáme nejprve seznam výtvarníků nominovaných letos na **Gunára**.

Nominace - Karikatury a jiné recesistické výtvarné diela:

Juraj Cajchan (SWE) - Tsocho Peev (BG) - Istvan Kelemen (HU) - Břetislav Kovařík (CZ) - Malgorzata Lazarek (PL) - Rast'o Visokai (SK) - Mikuláš Sliacky (SK)

Improkarikatúra - Mince:

V programu je též *Improkarikatúra*. Kreslí nominovaní a přítomní karikaturisti - letos na téma „MINCE“ u příležitosti 125. výročí založení *Múzea mincí a medailí* v Kremnici.

Průvodní výstava 1 - Archikátúra:

Výstava nejlepších karikatur z troch ročníkov medzinárodnej súťažnej prehliadky, ktoré sa uskutočnili v rokoch 1992, 1994 a 1996 v Galérii mesta Bratislava a jejichž katalogy zůstávají cenným do-

kumentem tehdejší úrovně kresleného humoru nejen na Slovensku.

Výstava 2: Galéria Bolka Polívku:

Výběr karikatur a maleb volně inspirovaných fenoménom Polívka. Herec, režisér, mim, ornitolog, klaun či král Bolek **Polívka je prezidentem letošních Kremnických gagů**. (fj)

Kremnické Gagy patria medzi najlepšie európske festivaly

Festival humoru a satiry Kremnické gagy bol v máji t. r. zaradený medzi najlepšie európske festivaly a poctený prestížnou značkou *EFFE Label 2015-2016*. Toto medzinárodné označenie udeľuje nová medzinárodná platforma Európskej asociácie festivalov *EFFE – Európa pre festivaly, festivaly pre Európu*, ktorá spája významné podujatia na základe umenia, rozvoja umeleckých komunit a európskych hodnôt a súčasne pozýva profesionálov i bežných divákov z celého sveta objavovať a zapojiť sa do siete európskych festivalov. Medzinárodná porota zložená z národných expertov z celej Európy vybrala (na základe prihlášok) festivaly, ktoré najviac spĺňali požadované kritériá – vysokú umeleckú kvalitu, zapojenie miestnych umeleckých komunit a významný vplyv na národnej i medzinárodnej úrovni.

Značku EFFE získalo 761 festivalov z 31 európskych krajín. Prijemcovia ponúkajú širokú škálu žánrov a aktivít pre svoje publikum a vďaka rozvoju komunit a kreativity robia z Európy lepšie miesto pre život. Zo Slovenska získalo právo používať toto označenie len šesť festivalov, okrem Kremnických gagov aj Divadelná Nitra, Bábkarská Bystrica, Melos-Étos, Allegretto Žilina a Istropolitana projekt. V lete vyjde aj on-line *Guide to Europe's Festivals*, ktorý umožní kontakty a vytvorí európsku komunitu festivalov.

Európsky Festival humoru a satiry Kremnické gagy bude tohto roku jubilejný. 35. ročník sa uskutoční v posledný augustový víkend – 28., 29. a 30. augusta 2015. Dramaturgia festivalu sa zamerala na účasť najväčších slovenských a českých osobností a najlepších európskych, ale aj zámorských humoristov.

More news about the EFFE Labels 2015-2016 is available at www.effe.eu.
(Tlačová správa z 25. 5. 2015)

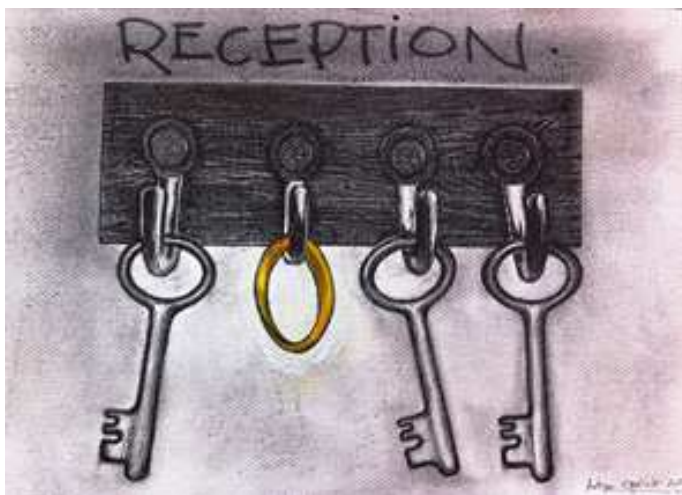
Aktualizovaný program K-GAGŮ přineseme s příštím číslem - jako přílohu E-GAGu (r)

Výsledky / Polsko, Belgie, Turecko, Rumunsko, Bulharsko, Irán, Indie, Srbsko, Čína, Itálie, Azerbajdžan, Chorvatsko

XVII. Międzynar. konkurs na rysunek satyryczny *Debiut Zielona Góra 2015 - Polsko*

zeum Ziemi Lubuskiej; Wojciech Kozłowski – znawca sztuki nowoczesnej; Krzysztof Rutkowski – satyryk, Radio Zachód. Také ceny získali především domácí karikaturisti.

Více info na str.: <http://www.debiut.org.pl/> .

Int'l Cartoon Festival 2015: 'Cycling' - Belgie

Vítězové **Int'le Sportcartoonale 2015**

na téma „Cyklistika“ v Belgii:

1. cena: **Mahmood Azadnia**, Iran
2. cena: **Vladimir Kazanovsky**, Ukrajina
3. cena: **Luc Vernimmen**, Belgie

9. Int'l Exhibition of Satirical Graphis Bucovina - Rumunsko

Devátý ročník soutěže obeslalo **267** cartoonistů z **51** států celkem **802** vtipy. Z českých autorů je mezi účastníky uveden jen **Marek Simon** a **David Evžen**.

1. cena: **Ridha H. Risha** - Německo
2. cena: **Bobiša Todorovič** - Srbsko
3. cena: **Marcin Bondarowicz** - Polsko

Čestné uznání I.: **Razvan Tenie Bradean** - Rumunsko

Čestné uznání II.: **Zbigniew Piszczako** - Polsko

(na obr. **vpravo!**)

Čestné uznání III.: **Taher Shaabani** – Irán

Téma letošního ročníku soutěže

znělo: „**W DELEGACJI**”

(“**BUSINESS TRIP**”)

Jury XVII. *Otwartego Międzynarodowego Konkursu na Rysunek Satyryczny Zielona Góra 2015* posoudila **337 prací 146 autorů** zaslanych ze **35 států** a nominovala **20 děl na ceny a uznání.**

Jury byla složena pouze z polských znalců: Elżbieta Laskowska – p.o. Dyrektora Muzeum Karykatury w Warszawie (předsedkyně); Mirosław Gancarz – członek legendarnego kabaretu „Potem”, Mirosław Hajnos – rysownik, znawca rysunku satyrycznego (**na fotce vlevo!**); Leszek Kania – dyrektor Mu-

Hlavní ceny:

I. Nagroda – Maciej Michalski (Polsko)

II. Nagroda – Robert Kempisty (Polsko)

III. Nagroda *ex aequo* - Borislav Hegeđušić (Chorvatsko)

Paweł Kuczyński (Polsko)

Muzeum Karykatury im. Eryka Lipińskiego ve Varšavě (partner pořadatele soutěže) udělilo zvláštní **Cenu Muzea Karykatury**, kterou získal **Artur Galicki (Polsko)** - **viz obr. vlevo!**

Cenu SPAK (Stowarzyszenie Polskich Artystów Karykatury).obdržel **Henryk Cebula (Polsko)**

Snímek: **Liliana Hajnos**

O dalších zvláštních cenách budeme informovat v příštím čísle.

32. Aydın Doğan Int'l Cartoon Competition Istanbul - Turecko

V tradiční turecké soutěži porotovali cizinci Michael Kountouris (Řecko), Yuko Shimizu (Japonsko); Jan Sorensen (USA), Bayram Hajizadeh (Azerbajdžan), Phials Madre (?), Godfrey Mwampembw (Tanzanie) i Turci: Tan Oral, Latif Demirci, Selçuk Demirel. Vybrali pro výstavu **237 děl** od **205 autorů** ze **46 států**.

Vítězové: 1. cena: **Agim Sulaj** (Albanie/Itálie); 2. cena: **Mohsen Nouri Najaf** (Iran); 3. cena: **Jalal Pirmarzabad** (Iran)

Zvláštní ceny (Selections): Alberto Morales Ajubel / Španělsko; Angel Boligan / Kuba; Ishimaru Hide / Japonsko; Frank Hoffmann / Německo; Moacir Knorr Gutterres / Brazílie; Musa Gümüş / Turecko; Cemalettin Güzeloğlu / Turecko; Jose Antonio Garci Nieto / Mexiko; Didier Pizzi / Francie; Saman Torabi / Iran; Jugoslav Vlahovič / Srbsko; Mikhail Zlatkovsky / Rusko.

Międzynarodowa Wystawa „SATYRYKON 2015” Legnica - Polsko

Grand Prix SATYRYKONU 2015 – ANDREJ

POPOV (Rusko) - **viz obrázek!**

Sekce: Entuzjasm

I nagroda, zlatý medal –

KATARZYNA **BOGUCKA** (Polsko)

II nagroda, srebrny medal –

ROBERT **KEMPISTY** (Polsko)

III nagroda, brązowy medal –

MIROSŁAW **GRYN** (Polsko)

Dvě rovnocenná uznání:

Agim Sulaj (Itálie/Albánie); **Milena**

Molenda (Polsko)

Sekce: Satyra i žart

I nagroda, zlatý medal –

ALESSANDRO **GATTO** (Itálie)

II nagroda, srebrny medal – LEX

DREWIŃSKI (Německo/Polsko)

III nagroda, brązowy medal – ARTUR **LIGENZA** (Polsko)

Dvě rovnocenná uznání:

Pol Leurs (Lucembursko); **Marcin Wawrzaszek** (Polsko)

Na udělení GP se jury shodla bez pochybností. Ale právě jen vítězný **Rus Popov** + **Ital Gatto** narušili hegemonii domácích v přehledu sedmi hlavních cen Satyrykonu. A jen **Leurs** a **Sulaj** uspěli z cizinců mezi čtveřicí „diplomantů“. Úspěšnější byli cizí autoři mezi novými držiteli *Speciálních cen*...

Zvláštní ceny:

Nagroda Dyrektora Muzeum Karykatury w Warszawie – Paweł Stańczyk (Polsko)

Nagroda Dyrektora Legnickiego Centrum Kultury – Luc Descheemaeker (Belgie)

Nagroda Prezydenta Miasta Legnicy – Andrea Pecchia (Itálie)

Nagroda Fundacji Satyrykon im. *Andrzeja Tomiałojcia* – Saman Torabi (Irán)

Nagroda legnickich dziennikarzy im. *Andrzeja Waligórskiego* – Katarzyna Księżopolska (Polsko)

22. Int'l Biennial of Humour and Satire in the Arts Gabrovo 2015 - Bulharsko

– **GRAND PRIX** – trofej **GOLDEN AESOP**: Nikolaj Angelov, Bulharsko

– Cena města Gabrovo – trofej **GASCAR**: Lex Drewinski, Německo/Polsko

– Cena za CARTOON Ministra kultury *Republic of Bulgaria* - práce na téma *The Protester*): Mihai Ignat, Rumunsko

Dále byly uděleny:

– PRIZE for Graphic Work/Drawing - **Ivan Yanev**, Bulharsko;

– PRIZE for Painting - **Georgi Yordanov (Zhorov)**, Bulharsko

– PRIZE for Sculpture - **Ognyan Petkov**, Bulharsko

– PRIZE for Photograph - **Aras Yazici**, Turecko

– PRIZE for Poster - **Marcelina Rydelek**, Polsko

– PRIZE of the *Museum House Of Humour And Satire*: **Mehmet Tekirdag**, Turecko

– PRIZE of Rotary Club – Gabrovo: **Nikolay Mladenov**, Bulharsko

– Young Talent PRIZE given by Lions Club – Gabrovo: **Lora Yaneva**, Bulharsko

– PRIZE of the *Ministry of Health* (for the best **Cartoon** supporting the fight against tobacco consumption): **Irien Trendafilov**, Bulharsko

- PRIZE of the *Ministry of Health* (for the best CARTOON supporting the fight against alcohol abuse): **Paolo Dalponte**, Itálie
 - PRIZE Central *Balkan National Park* (for the best CARTOON on Safeguarding Nature): **Ilja Bereznickas**, Litva
 - PRIZE of *Gabrovo Planet Society*: **Vladimir Marinov**, Bulharsko
 - PRIZE FOR a Work strongly related to photography awarded by *Photographic Systems Ltd.* (a set of Walther Design frames and a certificate): **Alexander Shmidt**, Rusko
- Krom toho byli oceněni také autoři soch a fotografií - též humorného charakteru...

20. Zemun International Caricature Salon – Srbsko

Ryze „balkánský“ rozměr měla soutěž v srbském Zemunu:

- First Prize:** **Ilian Savkov / Bulharsko**
- Second Prize:** **Lazo Sredanovic / Černá Hora**
- Third Prize:** **Serafini Bakoulis / Řecko**
- Special Jury Award** – Dejan Djurovic / Srbsko

5. “RED MAN” Int’l Humour Art Biennial - Čína

- GOLDEN PRIZE (1):** MUSA GUMUS - Turecko
- SILVER PRIZE (1):** ANATOLIJ STANKULOV - Bulharsko
- COPPER PRIZE (1):** BENJASIT TUMYING - Thajsko
- HUMORIST PRIZES (5):**

CHIOREAN CORNEL-MARIN- Rumunsko
 OLEG DERGACHOV - Kanada
 NADER HAFEZI - Irán
 XING DELIN - Čína
 STEPHEN MUMBERSON - Anglie

EXCELLENT PRIZES (6):

VASO KRCMAR - Srbsko
 YULIA PROTSYSHYN - Ukrajina
 PETER NIEUWENDIJK - Nizozemsko
 WOLFGANG THEILER - Německo
 VALERY MOMOT - Ukrajina
 CAI WEIDONG - Čína

Přinášíme jen hlavní ceny, jména dalších, pro výstavu nejspíš vyselektovaných autorů vtípů najdete na: <http://www.redmanart.com/en/bencandy.php?fid=6&id=598>

(Z Česka jsou tady **Tomáš Truneček** a **Evžen David**; ze Slovenska **Bobo Pernecký** a **Vladimir Pavlík**)

Int’l Jemen Cartoon & Caricature Contest 2015 - Iran

V Iránské soutěži vyhráli iránští karikaturisté (devět ocenění z dvanácti), kterých soutěžilo několik desítek. A pro pořádek byl oceněn i **jediny zúčastněný Jemenc.**

Oceněné práce najdete na webu: www.irancartoon.com .

Cartoon Section:

1. cena: **Mahmoud Nazari / Iran**
2. cena: **Mohsen Jafari / Iran**
3. cena: **Samer Mohammed Al-Shameri / Jemen**

Honorable:

Pouya Abdoli / Iran - Bahram Arjomandnia / Iran - Abbas Naseri / Iran.

Caricature Section:

1. cena: **Naser Moghaddam / Iran**
2. cena: **Hamidreza Hayat Roshanaei / Iran**
3. cena: **Mehmet Ali Gunes / Turecko**

Honorable:

Mello / Brazílie - Shahram Shirzadi / Iran - Mahmoud Azadnia / Iran.

20. - 21. Humour a Gallarate Int’l Cartoon Contest 2015 - Itálie

Jak už jsme přinesli zprávu v GAGu č. 5, hlavní i všechny tři první ceny mezinárodní soutěže zůstaly na apeninském poloostrově... Ale nyní máme kompletní výsledky včetně čestných uznání . A u poroty uspěli i dva hosté - Černohorec a Slovák (abonent e-GAGu).

Grand Prix „Marco Biassoni“: **Alessandro Gatto - Itálie**

Prize “Cava”: **Luka Lagator - Černá Hora**

Grafika:

1. cena: **Andrea Pecchia – Itálie**

Zvláštní cena poroty: Gmini Audisio – Itálie

Čestné uznání: Paweł Stańczyk – Polsko; Paolo Dalponte – Itálie; Marco Spadari – Itálie; Konstantin Kazančev – Ukrajina; Jovčo Savov – Bulharsko

Satira:

1. cena: Gianni Audisio – Itálie

Zvláštní cena poroty: Vladimir Pavlik – Slovensko

Čestné uznání: Marco Gavagnin – Itálie; Georgiev Valentin – Bulharsko; Valeri Alexandrov – Bulharsko; Lamberto Tomassini – Itálie; Walter Mantegazza – Itálie

Karikatura:

1. cena: Mario Magnatti – Itálie

Zvláštní cena poroty: Marco Spadari – Itálie;

Čestné uznání: Lamberto Tomassini – Itálie; Marco D'Agostino – Itálie; Raul Alfonso Grisales – Kolumbie; Henryk Cebula – Polsko

HumoDEVA 2015 - Rumunsko

Do soutěže došlo **1114** kreseb od **290** autorů ze **62** států. Jury v čele se Srbem *B. Stankovičem* rozhodla 1. července o cenách takto:

GOLD PRIZE: Oleg Gucol, Ukrajina

SILVER PRIZE ex aequo: Galym Boranbayev, Kazachstan; Constantin Ciosu, Rumunsko.

BRONZE PRIZE ex aequo: **Pavel Matuška, Czech Republic**; Constantin Pavel, Rumunsko.

EXCELLENCY - Special Honor Diploma: Toso Borkovič, Srbsko; Mehdi Azizi, Iran; Lubomir Mihailov, Bulharsko; Santiagu, Portugalsko; B.V. Panduranga, Indie; Sergij Riabokon, Ukrajina; Alexander Dubovsky, Ukrajina; Seyran Caferli, Azerbajdžan; Valerij Chmyriov, Ukrajina.

Special Prize of The Jury: Klaus Pitter, Rakousko

The Special Prize for Portrait: Mario Magnatti, Itálie

The Special Prize of CRISAN Publishing House: Dragutin Kovacevic, Chorvatsko; Fernando Pica, Kolumbie; Raed Khalil, Syrie.

The Special Diploma: Sergej Ermilov, Rusko

The Special Prize of "ACCES" Association: Mojtaba Heidarpanah, Iran; Luc Descheemaeker, Belgie.

The Special Prize of Deva Culture Center: Nicolae Lengher, Rumunsko; Gabi Rusu, Rumunsko.

1. Int'l Cartoon Exhibition MIKS 2015 „Jazz & Blues” Sisak - Chorvatsko

1. cena: **Andrej Popov** / Rusko

2. cena: **Valentin Dubinin** / Rusko

3. cena: **Alrezi Pakdel** / Iran

Special Awards:

Roko Idžojić / Chorvatsko

Zoran Petrovic / Německo

Arash Foroughi / Iran

Nikola Angelkoski / Makedonie

Oleksy Kustovsky / Ukrajina

Special prize of the int'l e-magazine *Fenamizah* (Turecko) – **Srna Jiri** / Česko

Special prize of the int'l e-magazine *Good Humor Party* (Polsko) – **Goran Čeličanin** / Srbsko

Soutěžilo **473** kreseb od **212** autorů z **54** států. O ceny se podělila velká slovansko-iránská koalice.

7. P.C. Rath Memorial Int'l Web Cartoon Contest 2015 - Indie

First Prize: **Toso Borkovic** (Srbsko)

Second Prize: **Zbigniew Kolaczek** (Polsko)

Third Prize: **Oleksy Kustovsky** (Ukrajina)

Special Mention Prize : **Farzane Vaziritabar** (Irán) ; **Igor Pashchenko** (Rusko)

Honourable Mention Prize: **J. Bosco** (Brazile) ; **Galym Boranbayev** (Kazachstan).

Vítězná díla najdete na: www.aswiniabani.com . Všimněte si vzácného úkazu - mezi oceněnými není žádný domácí cartoonista (!).

„DrawAttention“ contest k otevření European games, Baku - Azerbajdžan

(Propozice této soutěže se objevily na světle internetu až po vydání minulého čísla GAGmagu)

Gold Medal: **Vincente Marques** – Brazílie

Silver Medal: **Renato Moll** – Brazílie

Bronze Medal (ex aequo): **Darko Drljevic** – Černá Hora; **Jovan Prokopjevič** – Srbsko

Public Choice Award: **Oleg Loktëv** – Rusko

9. Medunarodni Zagrebački Salon *autokarikature* 2015 - Chorvatsko

Téma: „*Ljubav za volanom*“ / *Láska za volantem* / Love at the Wheel

Počet: nejvíc tři (3) kusy

Rozměr: A5-A3 (nejlépe A4!)

Díla se přijímají na papíře s ručním podpisem autora (fotokopie resp. různé tisky se neuznávají)

Jury: selektor jmenovaný pořadatelem **HuNa d.o.o. Zagreb**; dále nejméně sedmičlenná porota.

Uzávěrka: 14. 8. 2015

Adresa: HuNa d.o.o. Srebrnjak 55, 10 000 Zagreb

Croatia / Chorvatsko

Ceny:

Grand Prix 4 000 Eura

1. cena: 1 000 Eura

2. cena: 800 Eura

3. cena: 500 Eura

2x posebních priznanja 300 Eura

5 -10x posebních pochvala - bez financí

Výstava: v sále *Gradske uprave* Grada Zagreba na podzim 2015

Katalogy: každý vystavující na Salonu obdrží bezplatně 1 kus

Vracení: Kresby oceněné zůstávají ve vlastnictví pořadatele. Ostatní se vracejí jen na náklady soutěžícího autora.

VIII. International Salon of Humor Lima 2015 - Peru

FLOODS IN THE WORLD !!! (Záplavy ve světě!)

Téma: **FLOOD** (*Povodeň*)

Počet: 2 kusy

(*These may have been published and / or previously awarded.*)

Připojte: personal details (full name, address, contact number, address).

Formát: 300 dpi and a minimum size of **A-4** (30 x 21 cm.)

Adresa: Pouze na official email:

salonhumorperu@salonhumorperu.com

Uzávěrka soutěže: 30. 7. 2015

Výběr prací po výstavu proběhne: 10. 9. 2015.

Katalog: jen autorům prací vystavených v Hall of Humor v Limě.

The artist authorizes the organizers to use his work for the publicity that

The Hall of Humor Graphic required to promote the event (posters, poles, press releases, etc.).

Více info plus orig regulement - <http://www.salonhumorperu.com/en/summon>

Int'l Cartoon Contest "Rosatom" 2015 Čeljabinsk - Rusko

I hold an open competition cartoons State Corporation "Rosatom" "Rosatom 2015"

Pořádá: Organizer Cartoon Contest "Rosatom 2015" is the primary trade union organization of FSUE "VNIITF" with the support of the state corporation "Rosatom" of the Russian Federation. **Assistant organizer of the contest** is the **Ural club cartoonists "Cranberry"** (Snezhinsk).

Soutěžní téma:

1. "Trade union rights!" Subject should disclose various aspects of the trade-union organization: improving the living standards of workers, protection of their rights and interests, improving working conditions and so on. N.

2. "Atomic Age" Subject should disclose the need to develop nuclear weapons to defend the country, describing the successes and achievements of the industry in the national economy.

Ceny:

"Trade union rights!" - Dospělí: 1st place - 15 000 rubles; 2nd place - 10 000 rubles; 3rd place - 8000 rubles. (Děti - do 18 let: 1st place - 6000 rubles; 2nd place - 5000 rubles; 3rd place - 3000 rubles.) Audience Award: 3000 rubles.

"Nuclear Age" - Dospělí: 1st place - 15 000 rubles; 2nd place - 10 000 nrubles; 3rd place - 8000 rubles.(Děti do 18 let: 1st place - 6000 rubles; 2nd place - 5000 rubles; 3rd place - 3000 rubles.) Audience Award: 3000 rubles.

Počet: ne více než 5 kusů na každé téma (**five** papers on each topic).

Rozměr: **A4** paper (210x297 mm) anebo v *electronic form in the format JPG, volume no more than 3 MB, with a resolution of at least 300 dpi*. Současně třeba zaslat: name, information about the author (name, age, brief biography, e-mail, postal address, telephone number). A uveďte: "Cartoon Contest Rosatom 2015".

Uzávěrka: Příjem prací do soutěže se koná od 16. 6. do **30. 7. 2015** (včetně)

Výsledky: budou vyhlášeny **16. 8. 2015**.

Jury: bude oznámena po 1. 7. 2015 na www.klukva.jimdo.com

Audience Award (Cena publika) bude udělena dle hlasování na internetu (*internet voting contest will be held on the site klukva.jimdo.com from July 1 to August 1, 2015*).

Výstava v druhé půli srpna: *The exhibition of the best works participating in the competition will be organized in Snezhinsk with subsequent placement in other closed cities.*

Adresa:

Pošta: Chelyabinsk region, **Snezhinsk**, Victory Street, Building 40, Building 2, Apt. 119. - **456770 Russia**.

Anebo **e-mail:** This email address is being protected from spambots. You need JavaScript enabled to view it. ">n-chern@bk.ru .

Kontakt: Sergei V. Sokolov. Phone: 89226950783, e-mail: ssv24@bk.ru .

7. Jiaxing Int'l Cartoon Biennale 2015 - Čína

Téma:

Section A: 'My Dream' / Můj sen

Section B: volné (no restriction on themes)

Počet: max. 4 kusy, (2 pro Sekci A a 2 pro Sekci B).

Formát: No limit to genres; 450 × 290mm (the size of ink cartoon must be within 450 × 340mm), and the back of the work must be signed (+ address, a photocopy of the passport, bank name, bank SWIFT code and personal account).

Deadline: 31. 8. 2015 (according to the postmarks).

Adresa: Jiaxing Art Gallery, Zhonghe Road, Nanhu District, Jiaxing, Zhejiang, China Zip code: 314000

Výběr: 120 prací na výstavu Biennale. Výběr provede panel členů *China Artists Association*.

Ceny:

30 prací získá 'Award for Excellence' (z toho 15 prací ocenění 'Best Theme Works' a 15 prací diplom 'Best Free Creativity Works'). *The prize money of these works will be USD 500 each* (pro zahraniční autory) anebo *RMB 3000 each* (autoři z *China, Hong Kong, Macao or Taiwan*).

90 prací získá uznání 'Selected Works' and the prize for these works will be **USD 250 každý (cizinci)** a *RMB 1500 each* (domáci).

Ceremonial: *Koncem října 2014 v Jiaxing, Zhejiang, China.*

Výstava: *All works selected will be collected by Jiaxing Art Gallery.*

Katalog: *All prize winners will be given certificates along with a copy of Album of Works.*

Info: zjxmsg@126.com

25. SICACO Int'l Cartoon Contest Daejeon - Korea

Téma:

A) „Primitive + Modern Life“

B) "Free"

Rozměr: Max. 297mm×420mm...

Práce: *Any color, free style, and unlimited items (+2 Works)*

Each entrant should provide title, name, age, address, career, and telephone number on reverse...

Deadline: 31. 8. 2015

Ceny:

The most creative cartoon will win the **Grand Prize** of USD 3,000.,

Gold Prize of USD 1,000, **Silver Prize** of USD 500, **Bronze prize** of USD 300 and **300 Selected works** will be awarded...

Adresa:

Daejeon International Cartoon Institute,

450, Wolpyongdong, Daejeon, Seoul 302 - 852

Korea

E-Mail: csanlim@naver.com / **Detail Info:** <http://www.dicaco.com>

Original pozice: http://dicaco.kongju.ac.kr/content.php?db=menu03_01

6. Cartoonale "De Geus" 2015 Lebbeke - Belgie

Téma: SOCIAL MEDIA, use and abuse (užívání a zneužívání)

Pořádá: Kulturní spolek 'De Geus' (Belgie) každé dva roky jako *cartoon competition*.

Účastníkem může být každý autor **nad 16 let**. Práce musí být dosud nepublikované a originální.

Text is not allowed.

Počet: volný

Rozměr: 21 cm x 29,7 cm (DIN A4).

The cartoonist's name and address will be mentioned on the back of each cartoon.

Deadline: 1. 9. 2015

Adresa: Clement Vlassenroot; Cartoonale 'De Geus' 2015 ; Duivenkeetstraat 16 ; B-9280 Lebbeke BELGIUM

Jury: The jury awards the prizes autonomously. No correspondence on the decisions of the jury will be allowed.

Ceny - Jury udělí 4 ceny:

1st prize:	700 Euro
2nd prize:	350 Euro
3rd prize:	200 Euro
4th prize:	150 Euro.

Ceremoniál a výstava: Výsledky budou ohlášeny 10.

10.v 18,30 v gallery 'De Fontein'. Výstava vybraných prací bude rovněž v gallery 'De Fontein' v Lebbeke ve dnech 17., 18., 24. a 25. 10. 2015.

Vracení: The cartoons will only be returned when clearly specified on the entry form. By entering the contest, each entrant agrees to abide by these rules. By entering the contest, the cartoonist agrees that his/her work will be exhibited as stated in these rules. **The prize-winning cartoons will become property of the organiser.**

Info: Přihláška a originální pravidla jsou na webu pořadatele.

22. Int'l Cartoonrendon Festival *Ricardo Rendón* 2015 - Kolumbie

Kdo byl **RICARDO RENDÓN**

The Outstanding **Colombian caricaturist** born in Rionegro - Antioquia (1894-1931), call "**The Emperor**" of the **Cartoon**. One of the most penetrating and fine Latin American humorists in the XX century, in their work the humor was satire, it was characterized especially by the political cartoon. Their cartoons were true x-rays of the facts and of the individuals. It was pioneer of the graphic publicity in Colombia.

Deadline: 5. 9. 2015

3 kategorie. Hlavní téma: Světlo...

1. THE LIGHT, AND THE TECHNOLOGY BASED ON THE LIGHT:

On the recommendation of UNESCO, the United Nations General Assembly meeting in May 2013, declared 2015 as the **International Year of Light and technologies based on it (2015 - The International Year of Light and the Light-based Technologies)**.

2. PERSONALITIES (osobnosti) Scientists (vědci): Abu Hasan Ibn Al

Haytam (Alhazen), Augustin-Jean Fresnel, James Clerk Maxwell, Albert Einstein, Charles Kao.

3. FREE (volné).

Počet: maximum of Three cartoons for theme (3 ks).

Rozměr: maximálně 30 x 40 cm.

Připojit: **short curriculum vitae and a photograph.**

Na každý příspěvek napsat (na zadní stranu): *name, surname, address, telephone number and country of origin of the participant.*

Katalog: The selected Caricaturist will receive **free** a catalogue.

Porota: The jury composed of Colombian and foreign cartoonists.

Výsledky: V říjnu 2015.

Vracení: The cartoons presented in the competition won't be returned, which will be part of the future National Museum of Caricature of Rionegro, in accordance with the representative of Cartoonrendon.

Ceny : (Awards are subject to taxation according to Colombian tax regulation)

Grand Prix RENDON Theme The LIGHT and Technology based on the Light: US 2.500

Prize COOSERVUNAL Theme The LIGHT: US 1.000

Prize COOSERVUNAL Theme PERSONALITIES: US 1.000

+ *Special Prizes offered by various institutions.*

ADRESA:

22° FESTIVAL INTERNACIONAL DE CARICATURA CARTOONRENDON

Fernando Pica / Casa Cultural CII 48 # 50 - 36, Rionegro, Antioquia COLOMBIA

Info: <http://www.cartoonrendon.com/> / info@cartoonrendon.com

18. Int'l Salon of Antiwar Cartoon «Kragujevac 2015» - Srbsko

V upomínku na závažný zločin, který se stal v Kragujevacu v roce 1941, kdy německé okupační síly popravily několik tisíc nevinných civilistů během jediného dne, město Kragujevac vyhláší už 18. Mezinárodní Salon protiválečných kreslených vtípů «KRAGUJEVAC 2015»

Jury: Mezinárodní porota provede **12. - 13. 9. 2015** výběr z předložených karikatur, který bude vystaven a zveřejněn v katalogu Salonu.

Ceny:

The Grand Prix «The Peace Messenger» (Posel míru) + 1.500 euros prize is to be awarded by the International Association of Peace Messenger Cities

The Gold Plaque and 1.000 euros prize

The Silver Plaque and 800 euros prize

The Bronze Plaque and 500 euros prize

The Mayor of Bydgoszcz (Poland) Award, amounts 750 euros

The City of Ingolstadt (Germany) Award, amounts 500 euros

The City of Bielsko-Biala (Poland) Award, amounts 500 euros

The City of Suresnes (France) Award, amounts 500 euros

The City of Pitesti (Romania) Award, amounts 500 euros

The City of Carrara (Italy) Award, amounts 500 euros

(The prize fund is 7.050 euros in total)

Porota může udělit i několik diplomů.

Počet: nejvýše **tři (3)** karikatury, které nebyly oceněny jině.

Rozměr: Max. **A4-A3**. **Formát:** mj **též elektronické** verze karikatury s originálním podpisem. Na zadní straně díla musí být údaje o umělci (jako jsou: jméno, příjmení, adresu, telefon, e-mail).

Katalog: Každý vybraný účastník obdrží zdarma katalog.

Vracení: *Submitted artworks are not to be returned, they remain in the Salon's collection*

Uzávěrka **11. 9. 2015** .

Adresa: **SALON ANTIRATNE KARIKATURE, Spomen parku «Kragujevacki oktobar», Desankin venac bb, 34000 Kragujevac, Srbija,**

Anebo e- mail: biblioteka@spomenpark.rs .

Info: *Miodrag Stojilovic / www.antiwar.kragujevac.rs .*

27. Int'l "Olense" Kartoennale 2015 Olen - Belgie

Téma: A) The main theme is **"Energy, Yesterday, Today, Tomorrow."**

B) Also this year Amnesty International offers a special prize to the best cartoon with

theme **"Right to Asylum for Everyone..."**

They shouldn't contain an explanation of the drawing...

Počet: maximum **5 kusů na každé téma.**

Formát: The digital works has to be sent in **JPEG format** with a minimum of resolution of **300 DPI...**

Rozměr: Dimensions including any passe-partout **21x30 cm (A4).**

Deadline: **15. 9. 2015**

Ceny:

1st Prize: 1.500 Euro.

2nd Prize: 500 Euro.

3rd Prize: 400 Euro.

4th Prize: 300 Euro.

5th Prize: 200 Euro.

Adresa: kartoennale@olen.be

Info: <http://www.olen.be>

Int'l Cartoon Festival Ymittos 2015 - Řecko

Témata pro karikatury a skeče

Youth Dangers:

"Bullying", * šikany

"Internet and Mass media", * internet a masmédiá

Festival pořádá *Sdružení Přátel Cartoon 24. října - 7. listopadu*

Místo konání: Sál obecního spolku Ymittos / 1 Iroon Polytechniou Square. Ymittos.

Počet: až **3 kusy**

Rozměr: velikost **A3**. Rozlišení minimálně **300 dpi**, práce by neměla obsahovat žádný text V případě, že ano, pak volte anglický

nebo řecký jazyk. Využití koláže zakázáno. Plagiáty budou diskvalifikovány. Práce nemají být dosud vystaveny. Krátký životopis, e-mailová adresa, Skype účet (pokud je k dispozici), a poštovní adresa účastníka.

